

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Yhteistä nuorisotyötä kehittämässä

Koulunuorisotilan perustaminen Matin ja Liisan yläkoululle moniammatillisessa työryhmässä

Eeva Liukkonen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

9 / 2016

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Eeva Liukkonen	Sivumäärä 38 ja 2 liitesivua
Työn nimi Yhteistä nuorisotyötä kehittämässä - Koulunuorisotilan perustaminen Matin ja Liisan yläkoululle moniammatillisessa työryhmässä	
Ohjaava opettaja Anita Saaranen-Kauppinen	
Työn tilaaja ja työelämäohjaaja Lapinlahden 4H-yhdistys, Päivi Lahdenmäki	
Tiivistelmä <p>Moniammatillinen yhteistyö on yleistynyt viime vuosien aikana. Yhteistyötä tehdään paljon yli sektorirajojen ja monissa projekteissa on saatu laadukkaita tuloksia yhteistyön ansiosta. Sen lisäksi moniammatillisessa työryhmässä työskentely koetaan hyödylliseksi, sillä sen avulla saadaan vastuualueita jaettua tasaisesti ja käytössä on paljon erialista osaamista eri ammattialoilta.</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli ideoida, markkinoida, osallistua ja kehittää Lapinlahdella sijaitsevalle Matin ja Liisan koululle järjestettävää koulunuorisotila- eli koulunuokkaritoimintaa. Tavoitteena oli luoda toimintamalli, jota jatkossa on tarkoitus kehittää. Toiminnan tarkoituksena oli tarjota nuorille paikka, jonne koulun jälkeen voi tulla viettämään aikaa turvallisessa ympäristössä, joka on nuorten näköinen ja jossa otetaan nuorten mielipiteet huomioon.</p> <p>Opinnäytetyön tilaajana toimi Lapinlahden 4H-yhdistys, joka on yksi Suomen aktiivisimmista 4H-yhdistyksistä. Koulunuokkari -toiminta on yksi uusista toimintamuodoista, johon yhdistys on lähtenyt mukaan. Sitä toteutetaan yhteistyössä Lapinlahden kunnan, evankelisluterilaisen seurakunnan ja hel-luntaiseurakunnan nuorisotyöntekijöiden kanssa. Opinnäytetyö kohdennettiin Lapinlahden 4H-yhdistykselle, mutta toimintaa voi mallintaa myös muissa kunnissa ja yhdistyksissä.</p> <p>Koulunuokkarin kehittämisessä hyödynnetty materiaali on kerätty Webropol -kyselyn kautta. Kyselyn tarkoituksena oli saada selville, miten koulunuokkarin viihtyvyyttä voitaisiin parantaa ja millaisia toimintoja nuoret sinne toivoisivat. Kyselyn lisäksi kehittämisideoita on saatu suoraan nuorilta koulunuokkarila keskustellessa.</p>	
Asiasanat nuorisotyö, moniammatillisuus, yhteistyö	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Degree Programme in Civic Activity and Youth Work

ABSTRACT

Author Eeva Liukkonen	Number of Pages 38 and 2 pages of attachments
Title Developing a common youth work - Making a space of the youth in to Matti and Liisa's upper secondary school with a multi-professional workgroup	
Supervisor Anita Saaranen-Kauppinen	
Subscriber and Mentor 4H association of Lapinlahti. Päivi Lahdenmäki	
Abstract <p>Multiprofessional cooperation has become more common in the recent years. There is a lot of cooperation between different sectors, which has proved to create better results in many projects. In addition to better results, working in a multiprofessional environment is often experienced as beneficial – having expertise from many different fields of profession makes sharing responsibility easier.</p> <p>The aim of my thesis was to compose, pitch, participate in and develop a space for youth in Matti ja Liisan school, an upper secondary school in Lapinlahti. The purpose of the space was to create a place for youth to come after school to spend time in a safe environment. Essential was that the youth space looks like the youth want it to look, and that the youth's opinions and ideas about the space are listened to.</p> <p>The subscriber of my thesis is the 4H association of Lapinlahti which is one the most active 4H associations in Finland. The association takes part in a wide range of activities in Lapinlahti. The youth space is one of the new forms of activity that the association is part of. It is carried out in association with the municipality of Lapinlahti, the Evangelical Lutheran church of Lapinlahti and the Pentecostal church of Lapinlahti. My thesis is targeted for the 4H association of Lapinlahti but picking up the main points for modeling the procedure in other municipalities and associations is easy.</p> <p>The material used for developing the youth space has been gathered through a Webropol-survey. The purpose of the survey was to find out how to enhance the comfortability of the space and what the youth want to do in the space. In addition, the youth have voiced ideas about development through discussion when they have been in the youth space.</p>	
Keywords youth work, multi-professional, cooperation	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 KESKEISET KÄSITTEET	6
2.1 Nuorisotyö	6
2.2 Nuorisotyö kouluissa	9
2.3 Moniammatillinen yhteistyö	11
3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ	13
3.1 Suomen 4H-liitto	13
3.2 Lapinlahden 4H-yhdistys	15
3.3 Lapinlahden kunnan nuorisotyö	16
3.4 Lapinlahden evankelisluterilainen seurakunta	17
3.5 Lapinlahden helluntaiseurakunta	18
3.6 Matin ja Liisan koulu	19
4 TOTEUTUS JA TULOKSET	21
4.1 Koulunuokkarin ideointi ja markkinointi	22
4.2 Toiminnan kuvaus	24
4.3 Kysely	26
4.4 Kyselyn analyysi ja tulokset	27
5 ARVIOINTI JA POHDINTAA	30
5.1 Omat oppimiskokemukset	32
5.2 Omat kehittämisideat	33
5.3 Lopuksi	34
LÄHTEET	36
LIITTEET	39

1 JOHDANTO

Opinnäytetyön tavoitteena oli osallistua koulunuorisotilan eli koulunuokkarin perustamiseen ja ylläpitämiseen sekä kehittää sitä opinnäytetyöprosessin aikana nuorten näköiseksi. Koulunuokkarin tarkoituksena on luoda Matin ja Liisan yläkoulun nuorille kerran viikossa auki oleva tila, jonne nuoret voivat tulla välitunneilla ja koulun jälkeen viettämään aikaa. Opinnäytetyöprosessi sai alkunsa, kun olin Lapinlahden 4H-yhdistyksellä harjoittelussa. Harjoittelun yhdessä keskustelimme yhdistyksen toiminnanjohtajan kanssa sitä, olisiko yhdistyksellä jotakin opinnäytetyöhön sopivaa aihetta. Samaan aikaan suunnitteilla oli koulunuokkarin aloittaminen, joten toiminnanjohtaja kysyi minulta, kiinnostaisiko minua lähteä mukaan kehittämään ja ylläpitämään koulunuokkaria. Opinnäytetyön tekemisen myötä yhdistyksen osallistuminen koulunuokkaritoimintaan mahdollistui.

Opinnäytetyön tilaajana toimii Lapinlahden 4H-yhdistys. Se on yksi Suomen aktiivisimmista 4H-yhdistyksistä. Yhdistys on nuorisojärjestö eli sen kohderyhmää ovat 6-29-vuotiaat nuoret. Lapinlahden 4H-yhdistys tekee paljon yhteistyötä eri kumppaneiden kanssa. Opinnäytetyöprosessin aikana keskiöön nousi moniammatillinen yhteistyö, sillä koulunuokkaria ylläpidettiin yhdessä kunnan, evankelisluterilaisen seurakunnan ja helluntaiseurakunnan nuorisotyöntekijöiden kanssa. Tämän lisäksi toimintaa oli vahvasti tukemassa Matin ja Liisan koulun henkilökunta.

Opinnäytetyöprosessin aikana osallistuin monipuolisesti koulunuokkarin toimintaan. Pääsin muun muassa ideoimaan, markkinoimaan, toteuttamaan ja kehittämään koulunuokkaria sekä toimimaan moniammatillisessa työryhmässä. Konkreettisten kehittämisideoiden saamiseksi nuorilta loin Webropol -kyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää minkälaista toimintaa nuoret haluavat koulunuokkarilla tehtävän ja miten tilan viihtyvyyttä voisi parantaa. Kyselystä saatua aineistoa on tarkoitus käyttää hyödyksi syksyllä 2016, jolloin koulunuokkaria kehitetään nuorten toiveiden mukaisesti.

2 KESKEISET KÄSITTEET

Opinnäytetyöprosessin aikana keskeisimmiksi käsitteiksi nousi nuorisotyö, nuorisotyö kouluissa ja moniammatillinen yhteistyö. Koulunuokkarin kohderyhmä koostui yläkouluikäisistä nuorista ja sen työntekijät koostuivat eri alojen ammattilaisista. Etenkin järjestökentällä työskennellessä moniammatillinen yhteistyö on tärkeää, sillä usein yhdistyksissä työskentelee vain muutama työntekijä. Monet yhdistykset haluavat kuitenkin olla aktiivisia ja osallistua mukaan erilaisiin projekteihin, jolloin törmätään siihen ongelmaan, ettei yhdistyksen työntekijällä aika riitä kaiken toteuttamiseen. Moniammatillisen yhteistyön ansiosta pienet yhdistykset voivat osallistua heille tärkeisiin projekteihin, sillä moniammatillisen yhteistyön myötä vastuualueita ja aikatauluja pystyy sopimaan sen mukaan, mikä kaikille yhteistyökumppaneille käy.

2.1 Nuorisotyö

Nuorisotyön määrittelyyn löytyy monia erilaisia keinoja. Suomessa nuorisolaki määrittelee nuorisotyön siten, että nuorisotyö on sellaista toimintaa, jossa edistetään nuorten oman ajan käyttöön kohdistuvaa aktiivista kansalaisuutta. Sen lisäksi nuorisotyöllä edistetään nuorten sosiaalista vahvistamista eli parannetaan nuorten elämäntaitoja syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja tuetaan nuorten kasvua sekä kehitystä. Tämän lisäksi nuorisotyöllä tuetaan nuoren itsenäistymistä ja sukupolvien välistä vuorovaikutusta. (Finlex 2006, 2 §.) Nuorisotyössä ydin on kasvatuksessa, sillä nuorisotyössä pyritään vaikuttamaan nuorten ymmärrykseen, arvostuksiin, tietoihin, taitoihin sekä tulevaan toimintaan. Nuorisotyö on nuorten tarpeisiin perustuvaa toimintaa ja sen tarkoituksena on auttaa nuoria liittymään aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi. (Niemi 2010, 51.)

Nuorisotyön valtakunnallinen palvelu- ja vaikuttajajärjestö Allianssi määrittelee nuorisotyötä niin, että se tarjoaa tukea, ohjausta ja palveluita, joita nuori itse voi valita, hyväksyä ja kokea omakseen. Nuorisotyöllä pyritään rakentamaan vertaisryhmiä ja kasvuyhteisöjä sekä luoda sellaisia toimintamahdollisuuksia, joita nuoret haluavat, toivovat ja tarvitsevat. Nuorisotyön perustehtävänä on rakentaa erilaisia mahdolli-

suuksia nuorille mielekkääseen vapaa-aikaan. Pääsääntöisesti nuorisotyötä tekevät kunnat, järjestöt ja seurakunnat, jotka tekevät työtä pitkäjänteisesti ja säännöllisesti ja he pyrkivät tekemään toiminnasta nuorille mieleistä. (Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry. 2016)

Nuorisotyöhön liittyy vahvasti nuorisopolitiikka, jonka tarkoituksena on nuorten kasvu- ja elinolojen parantaminen. Nuorisopolitiikka sisältää nuoria koskevia ajankohtaisia asioita, kuten nuorten koulutusta, työllisyyttä, toimeentuloa, aktiivista kansalaisuutta sekä sosiaalista vahvistamista. (Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry. 2016.) Nuorisolaissa määritellään, että valtioneuvoston on hyväksyttävä joka neljäs vuosi nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelma. Suunnitelmaa kutsutaan Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelmaksi, sillä se sisältää sekä nuorten, että lasten kasvuun liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä. Kehittämissuunnitelman tarkoituksena ovat samat asiat kuin nuorisolailakin, eli sen avulla pyritään tukemaan nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistämään nuorten aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistamista, sekä parantamaan kasvu- ja elinoloja. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012, 6.)

Vuosien 2012–2015 kehittämissuunnitelmassa kiinnitettiin huomiota osallisuuteen, yhdenvertaisuuteen sekä arjenhallintaan. Osallisuudella tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä, että lapsi tai nuori kokee olevansa osallinen yhteisössään ja kokee voivansa vaikuttaa omien asioidensa lisäksi lähiympäristöön sekä laajemmin yhteiskunnan asioihin. Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, miten kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta heidän taustoistaan. Arjenhallinnalla tarkoitetaan sitä, että lapsi tai nuori kykenee ottamaan vastuuta omasta elämästään. Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämissuunnitelmaa toteuttamalla saadaan kehitettyä uusia syvyyksiä lapsi- ja nuorisopolitiikkaan sekä saadaan näkemyksiä lasten ja nuorten asioista. Tämän lisäksi suunnitelmalla seurataan sellaisia toimijoita, joiden tulisi toimia lapsi- ja nuorisopolitiikan mukaisesti. Sen lisäksi sillä saadaan vietyä eteenpäin erilaisia tavoitteita, jotka koskevat lapsia ja nuoria. (mt., 6-9.)

Nuorisotyön määrittelemiseen on kehitetty viiden pilarin periaate, jonka avulla nuorisotalot ja nuorisotyö pysyvät pystyssä. Pilareita ovat demokraattinen, pedagoginen, terveydellinen, sosiaalipoliittinen sekä kulttuurinen pylväs. Demokraattisella pilarilla tarkoitetaan sitä, miten nuorisotyön avulla nuorten toimijuutta ja demokraattista pää-

töksentekoa pyritään vahvistamaan. Pedagoginen pilari viittaa siihen, että nuorisotyöntekijöiden tulisi edesauttaa nuorten kasvua ja tuoda heidän kykyjä esille. Terveystieteellisen pilarin mukaan nuorisotyön avulla pyritään tukemaan nuorten terveellisiä elämäntapoja esimerkiksi päihdeputken tai keskusteluiden, kieltojen ja valistusten avulla. Nuorisotyössä tulisi toimia esteettisesti ja auttaa nuoria löytämään keinoja itsensä ilmaisuun. Tämä viittaa kulttuuriseen pilariin. Siinä ei ole kysymys pelkästä kulttuurisesta nuorisotyöstä, vaan sen avulla pitäisi pyrkiä lisäämään nuorten viihtyvyyttä. Viimeinen viidestä pilarista on sosiaalipoliittinen pilari. Sen mukaan nuorisotyö on sellaista, jossa tulisi estää sosiaalisia ongelmia. Tällä tarkoitetaan sitä, että nuorisotyötä voidaan kohdentaa esimerkiksi heille, jotka kaipaavat tukea elämässään. (Kiilakoski 2014.)

Nuorisotyö on aina tavoitteellista toimintaa ja se kohdistuu nuoriin. Nuorisotyön tarkoituksena ei ole päästä lopputulokseen, vaan toimia periaatteiden ja arvojen mukaisesti. Nuoruuden ikää määritellään monissa paikoissa eri tavalla, mutta usein nuoreksi lasketaan alle 29-vuotias, sillä laissa määrätään näin. Tavoitteellisuuden ja nuoriin kohdistuvan työn lisäksi nuorisotyön tavoitteena on ohjata nuoria ja tarjota heille pitkäjänteistä toimintaa. Kaiken kaikkiaan nuorisotyöllä pyritään kasvattamaan nuoria. (Kiilakoski 2014.) Nuorisotyön luonne tulee hyvin esiin nuorisotilatoiminnasta. Nuorisotiloilla on aina aikuisia työntekijöitä paikalla, joiden kanssa voi keskustella vakavammistakin asioista. Nuorisotilalla nuoret voivat kuunnella musiikkia, katsoa telkkaria, pelata videopelejä ja vain oleskella. (Kiilakoski 2015, 19.)

Nuorille tarjotaan eri kunnissa hieman erilaista toimintaa. Monissa kunnissa nuorille tarjotaan nuorisotilatoimintaa. Nuorisotilatoiminnalla tarkoitetaan sitä, miten nuoret voivat tulla heille varattuun tilaan viettämään aikaa siten, että siellä on paikalla nuorisotyöntekijöitä toimimassa yhdessä nuorten kanssa. Nuorisotilatoiminta on kaikkialla erilaista, sillä nuorisotilojen toiminta riippuu paljon siitä, minkälaista toimintaa nuorisotilojen pitäjä nuorille keksii. Monissa nuorisotiloissa järjestetään nuorille teemallista sisältöä, jolla tarkoitetaan esimerkiksi kerhotoyyppistä harrastetoimintaa, kilpailuja ja video- ja elokuvailtoja. Usein nuorisotiloissa on avointa toimintaa, eli nuoret voivat tehdä vapaasti nuorisotilan sääntöjen puitteissa sitä, mitä haluavat. Nuorisotilatoiminta on laadukasta silloin, kun tilan ylläpito on yleisluonteeltaan avointa, nuorisohjaajalla on ammatillinen ohjaajan ote ja tilassa noudatetaan suunnitelmallisia toi-

mintaperiaatteita, joiden myötä nuoret ja ohjaaja ovat vapaaehtoisessa vuorovaikutussuhteessa. Nuorisotilaa ylläpitää usein vakituinen nuoriso-ohjaaja, mutta joissakin kunnissa ohjaajana voi toimia myös palkattu tuntityöntekijä. (Cederlöf 2004, 303–304.)

Nuorisotilatoiminnan lisäksi monissa kunnissa tarjotaan atk- ja internetyhteyksiä nuorille, lainataan varusteita ja materiaalia, ylläpidetään toimivaa bänditilaa, järjestetään kursseja sekä pidetään yllä nuorisokahvilaa tai nuorille suunnattua ”yökahvilaa”. Yökahvila on hieman harhaanjohtava nimitys, sillä tarkoitetaan nuorisotilan pidennettyä aukioloaikaa esimerkiksi perjantai-iltaisina, jossa ei välttämättä ole mitään kahvilatoimintaa. Näiden lisäksi nuorille järjestetään retkiä ja matkoja, tapahtumia sekä nuorisotiedotusta ja asianeuvontaa. (mt., 297–301.)

2.2 Nuorisotyö kouluissa

Nuorisotyötä tehdään paljon myös nuorisotilojen ulkopuolella. Nuorisotyöntekijät pyrkivät olemaan esillä erilaisissa tapahtumissa ja olemaan osana esimerkiksi koulun arkea. Nuorisotyö koulussa on läsnäoloa, kohtaamista, kannustusta, rinnalla kulkeamista sekä ohjaamista ja kasvattamista. Nuorisotyö kouluissa on usein ennaltaehkäisevää työtä ja lähes aina myös moniammatillista. Siitä voi käyttää erilaisia käsitteitä, kuten nuorisotyötä koulussa, koulunuorisotyötä tai koulu yhteistyötä. Näitä käsitteitä käytetään usein ristiin, mutta Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak) suosii käyttämään termiä nuorisotyö koulussa, sillä se on käsitteistä laaja-alaisin ja se korostaa nuorisotyön omia ammatillisia lähtökohtia ja nuorisotyössä keskeisimpiä osaamisen alueita. (Hakoluoto, Jukkala & Lämsä 2014, 5; Kolehmainen & Lahtinen 2014, 15.) Humanistinen ammattikorkeakoulu on kehittänyt nuorisotyötä kouluissa jo vuodesta 2002 alkaen. Vuosina 2011–2013 Humakilla oli Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama valtakunnallinen Uusiutuva koulu ja nuorisotyö -hanke, jonka aikana Humak keräsi tietoa ja toimintamalleja, joita oli jo käytössä ympäri Suomea. (Hakoluoto, Jukkala & Lämsä 2014, 5.)

Humak on huomannut kehittämis- ja tutkimustyön kautta sen, että nuorisotyötä on tärkeää olla kouluissa, sillä se mahdollistaa nuorille matalan kynnyksen tukea sekä

ehkäisevää työtä nuoren eri kasvuympäristöissä. Uusiutuva koulu -hankkeen aikana huomattiin, miten nuorisotyö kouluissa on eduksi kaikille, sillä se edistää nuorten kasvua ja hyvinvointia, osallisuutta ja tukee koulun yhteisöllisyyttä. Nuorisotyön kouluissa on todettu myös parantavan koulun ilmapiiriä, tukevan opetussuunnitelmassa olevia tavoitteita sekä ehkäisevän syrjäytymistä. (mt., 7.) Nuorisotyötä tehdään kaiken ikäisten kanssa mutta yleisintä se on yläkoulussa. Monilla paikkakunnilla kuudesluokkalaisia aletaan yhdessä nuorisotyön kanssa tutustuttaa yläkouluun, jotta siirtymävaiheesta tulisi nuorelle helpompi. Nuorten siirtymävaihetta tuetaan myös jatko-opintojen kynnyksillä, mutta toisen asteen ammatillisen koulutuksen kanssa yhteistyö on vähäistä verrattuna esimerkiksi lukiokoulutukseen. (Hakoluoto, Jukkala & Lämsä 2014, 24.)

Nuorisotyöntekijän roolit koulussa riippuvat työntekijän työtehtävistä. Nuorisotyöntekijä voi olla kasvattaja, koordinaattori, innostaja, ohjaaja, kehittäjä tai kaikkea tätä. Usein nuorisotyöntekijän rooli on olla luotettava, helposti lähestyttävä aikuinen, sillä koulupäivän rakenne ja toimintakulttuuri eivät riitä siihen, että opettajilla olisi riittävästi aikaa tukea ja kuunnella nuoria. Nuorisotyöntekijän kannalta koulu on hyvä paikka työskennellä esimerkiksi tiedottamisen kannalta, sillä koulussa on suuri joukko saman ikäisiä nuoria, jotka on helppo tavoittaa. (Hakoluoto, Jukkala & Lämsä 2014, 10–11.)

Nuorisotyöntekijän työtehtäviin kuuluu läsnäolon lisäksi muun muassa tapahtumien ja teemapäivien pitäminen, ryhmätyökset sekä välituntipäivystykset. Nuorisotyöntekijän pitämät tapahtumat ja teemapäivät voivat liittyä muun muassa päihdekasvatukseen, harrastustoimintoihin, musiikkiin tai turvallisuuskasvatukseen. Näitä nuorisotyöntekijät järjestävät usein yhteistyössä koulun henkilöstön ja eri järjestötoimijoiden kanssa. Välituntipäivystyksissä nuorisotyöntekijät voivat olla läsnä olevia aikuisia, joiden kanssa nuorilla on mahdollisuus tulla keskustelemaan. Näiden lisäksi erityisesti 7. luokalle siirtyessä on tapana pitää ryhmätyöspäiviä, joiden tarkoituksena on tutustuttaa luokkalaiset toisiinsa. Näiden lisäksi nuorisotyöntekijät voivat olla mukana pitämässä esimerkiksi oppitunteja eri teemoihin liittyen. (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 53–57.)

2.3 Moniammatillinen yhteistyö

Moniammatillisen yhteistyön käsite on aika uusi ja sillä tarkoitetaan eri ammattiryhmiin kuuluvien asiantuntijoiden työskentelyä yhdessä siten, että tieto ja osaaminen jaetaan kaikkien työskentelijöiden tietoisuuteen. Käsitettä voidaan määritellä myös siten, että ryhmän tai organisaation välillä pyritään yhteiseen tulokseen tai päämäärään toiminnan ja vuorovaikutuksen avulla. Moniammatillisuus tuo työhön useita eri tiedon ja osaamisen näkökulmia. (Kontio 2010, 8.) Nuorisolaissa on määritelmä siitä, minkälaista monialainen yhteistyö on. Se on paikallistasolla toteutettavaa eri toimialojen viranomaisten yhteistyötä, jossa ovat mukana sekä kunnalliset että valtion viranomaiset. Koska monialaiseen yhteistyöhön eivät liity eri sektoreilla työskentelevät, on alettu puhumaan moniammatillisesta yhteistyöstä. Moniammatillisen yhteistyön käsitteen myötä on haluttu antaa laajempaa kuvaa eri sektoreiden ja toimialojen yhteistyöstä. (Lybeck & Walldèn 2001, 25–27.)

Suomen kielessä moniammatillinen yhteistyö on laaja käsite, jolla kuvataan asiantuntijoiden yhteistyötä. Samankaltainen käsite on moniammatillinen tiimi, jolla kuvataan niitä henkilöitä, jotka työskentelevät samassa työpisteessä niin, ettei heillä ole varsinaisesti tiimikokouksia tai mahdollista prosessoida asioita yhdessä. Moniammatillinen tiimityö eroaa moniammatillisesta yhteistyöstä, sillä tiimityössä työntekijät työskentelevät rinnakkain, mutta he eivät tee varsinaisesti yhteistyötä. Englanninkielessä on lisäksi kaksi muuta termiä, jotka kuvaavat eri tavoin moniammatillista yhteistyötä. Interprofessional -liite viittaa siihen, millaisia rooleja, tietoja ja taitoja on yhteen sopeuttamisessa. Transprofessional -liite viittaa siihen, miten tarkoituksenmukaisesti rikotaan ammatilliset roolijaot. (Isoherranen 2005, 17.)

Moniammatillisessa yhteistyössä keskeisimpiä asioita ovat asiakaslähtöisyys, tiedon ja eri näkökulmien kokoaminen yhteen, vuorovaikutustietoinen yhteistyö sekä verkostojen huomioiminen. Moniammatillisen yhteistyön keskiössä on asiakas, joka pyritään huomioimaan kokonaisvaltaisesti. (Kontio 2010, 9.) Moniammatillisessa yhteistyössä pyritään tavoittamaan synergiaa. Synergia syntyy silloin, kun yhteistyöllä saavutetaan parempi lopputulos kuin yksin tekemällä. Yhteistyöllä työskentely on siis hyväksi, sillä sen kautta saadaan parempia tuloksia kuin yksin tekemällä. Moniammatillisessa yh-

teistyössä tärkeää on yhteinen, jaettu merkitys, joka syntyy tiedon kokoamisesta ja yhteisistä keskusteluista. (Isoherranen 2005, 15.)

Moniammatillinen yhteistyö on toimivaa silloin, kun ryhmän jäsenet tietävät mitä tehdään ja miten. Ryhmässä on oltava riittävästi osaamista ja asiantuntijatietoa, jota jaetaan ryhmän sisällä toisille. Moniammatillinen yhteistyö koetaan tehokkaaksi, kun ryhmällä on selkeät tavoitteet toiminnasta, asiantuntevat jäsenet, hyvä keskinäinen vuorovaikutus sekä kaikki ryhmän jäsenet ymmärtävät toistensa roolit ja ryhmässä vallitsee hyvä ryhmähenki. (Kontio 2010, 9-10.) Moniammatillisen työryhmän haasteita voivat olla sulkeutunut ilmapiiri, osaamisen ja tiedon jakamisen kankeus sekä epäselkeä vuorovaikutus. Haasteita voivat olla myös resurssien vähyys, työn- ja vastuunjakoon liittyvät velvoitteet sekä sopimuksien puute. Joskus voi myös olla sellaisia tilanteita, joissa ryhmän jäsenet vaihtuvat usein, mikä on koettu ongelmana. (mt. 21.)

Moniammatilliset yhteistyöverkostot koetaan tärkeiksi, sillä niiden avulla pystytään auttamaan esimerkiksi lapsia ja nuoria. Monissa paikoissa on olemassa valmiita verkostoja, joiden avulla työskentely yli hallintorajojen helpottuu. Moniammatillinen yhteistyö on tärkeää myös siksi, että sitä kautta eri paikoissa työskentelevät saavat tietoa siitä, millaisia hankkeita muilla on meneillään samaan aiheeseen liittyen. (Kontio 2010, 21.) Moniammatillisuudella ei tarkoiteta sitä, että ihmisen on unohdettava oma ammatti-identiteettinsä ja sulauduttava yksimielisesti kaikkeen, vaan siinä käsitellään ongelmakysymyksiä kullekin ominaisesta näkökulmasta (Koskela 2013).

Moniammatillista työryhmää perustaessa tulee pohtia tarkoin sitä, mihin moniammatillisella työryhmällä pyritään ja sen perustamisessa tulisi miettiä, mitä tarpeita mahdollisilla asiakkailla on (Isoherranen 2005, 105). Koulunuokkarin ideointivaiheessa muodostettiin moniammatillinen työryhmä niiden kesken, joilla on kiinnostusta nuorisotyöstä ja ketkä työskentelevät nuorten ja nuorisotyön parissa muutenkin arjessa. Työryhmää perustaessa on hyvä pitää mielessä osapuolten työkokemus, kulttuurierot ja sukupuoli- ja vähemmistöerot. Edellä mainitut asiat vaikuttavat paljon siihen, miten tiimi pystyy työskentelemään laadukkaasti ja tehokkaasti. Moniammatilliseen työryhmään voi kuulua sekä ydin- että osa-aikaisia tai avustavia jäseniä. Ydinjäseniä ovat sellaiset henkilöt, jotka kuuluvat tiimiin hallinnollisesti ja he osallistuvat myös tiimin

toimintaan kokonaisuudessaan. Osa-aikaiset ja avustavat jäsenet osallistuvat tiimin toimintaan vain tarpeen mukaan. (Isoherranen 2005, 105.)

Kuten kaikessa muussakin toiminnassa, myös moniammatillisessa työryhmässä toiminnan arviointi ja kehittäminen ovat tärkeitä asioita. Toimivan ryhmän kannalta on tärkeää saada palautetta toimintaympäristöstä, asiakkailta ja omasta organisaatiosta. Palautteen ja arviointien kautta voidaan tehdä muutoksia toimintatapoihin. Myös omaa ja muiden ryhmäläisten toimintaa refleктоimalla saadaan paljon hyvää materiaalia siihen, miten toimintaa voisi kehittää. Moniammatillisessa yhteistyössä oppi on usein kaksitasoista. Tällä tarkoitetaan sitä, että oppiminen on tehokkainta silloin kun oppii omien kokemusten kautta ja oppimista seuraa arviointi. Tällaisessa oppimisessa tapahtuu paljon muutoksia muun muassa ajattelutavoissa ja toimintamalleissa. (Isoherranen 2005, 125–127.)

3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Opinnäytetyön tilaajana toimii Lapinlahden 4H-yhdistys, jonka kattojärjestö on Suomen 4H-liitto. 4H-yhdistyksen lisäksi toiminnassa on ollut vahvasti mukana kunnallinen nuorisotyö, evankelisluterilainen seurakunta, helluntaiseurakunta sekä Matin ja Liisan yläkoulu eli toiminta on ollut moniammatillista. Yhteistyö eri toimijoiden välillä toimi prosessin aikana erinomaisesti, sillä kaikki yhteistyökumppanit pitivät kiinni sovituista aikatauluista. Sen lisäksi kaikki olivat innokkaasti mukana kehittämässä ja ylläpitämässä koulunuokkaria.

3.1 Suomen 4H-liitto

Suomen 4H-liitto on kaikkien 4H-yhdistysten valtakunnallinen keskustoimisto. Järjestöllä on neljä tarkoitusta, joiden avulla se pyrkii edistämään 4H-nuorisotyötä. Liiton tarkoituksena on luoda valtakunnallisia ja maakunnallisia toimintaedellytyksiä 4H-työlle, johtaa ja kehittää 4H-työtä sekä huolehtia järjestön kansainvälisistä yhteyksistä ja yhteistyöstä, tuottaa järjestöjen tarvitsemia keskitettyjä palveluita sekä hankkia

rahoitusta 4H-työlle. Suomen 4H-toiminnan merkittävin rahoittaja on maa- ja metsätalousministeriö. Yhdistyksen korkein päätösvalta on kolmen vuoden välein kokoontuvalla edustajakokouksella, jossa jokaisella perustajajäsenellä ja varsinaisella jäsenellä on oikeus olla mukana yhdellä edustajalla. Edustajakokousten kokoontumisien välillä ylin päätösvalta on valtuuskunnalla, joka kokoontuu kahdesti vuodessa. Tämän lisäksi päätösvallassa on liiton hallitus, jonka tehtävänä on hoitaa 4H-liiton asioita, sekä edustaa liittoa. Liiton hallitukseen kuuluu puheenjohtajan lisäksi varapuheenjohtaja sekä viisi jäsentä. (Suomen 4H-liitto 2016d.)

4H-yhdistysten tarkoituksena on auttaa lapsia ja nuoria mielekkään tekemisen ja monipuolisten harrastusten pariin. 4H-yhdistysten toiminta on tarkoitettu 6-29-vuotiaille lapsille ja nuorille, eli 4H-yhdistykset ovat nuorisjärjestöjä. Yli kuusivuotiaille yhdistyksen jäsenille on tarjolla paljon erilaista kerhotoimintaa. Valtakunnallisesti 4H-kerhoja järjestetään vuosittain yli 600 eri puolella Suomea. (Suomen 4H-liitto 2016b.) Erilaisten kerhojen järjestäminen on paljon kiinni siitä, miten aktiivisesti yhdistys haluaa kerhotoimintaa järjestää. Lapinlahden 4H-yhdistyksellä on viikoittain käynnissä 7 eri kerhoa erilaisilla teemoilla. (Lahdenmäki 2016.)

Kerhotoiminnan lisäksi 4H-yhdistykset tarjoavat nuorille mahdollisuuksia etsiä omia vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita muun muassa kerhonohtajana toimimisen kautta. Kerhonohtajille järjestetään kerhonohtajakoulutuksia, joita yhdistykset järjestävät vuosittain. Kerhonohtajakoulutuksen lisäksi nuorille on tarjolla erilaisia kursseja, kuten Ajokortti työelämään -kurssi, jonka perusideana on antaa nuorelle tietoja siitä, miten haetaan töitä ja minkälaisia pelisääntöjä työelämässä tulee noudattaa. Ajokortti työelämään -kurssin lisäksi monet 4H-yhdistykset järjestävät kursseja muun muassa koiran hoitoon, vanhusten auttamiseen tai lapsenvahtina toimimiseen liittyen. (mt.)

4H-yhdistykset tukevat ja auttavat nuoria löytämään omia mielenkiinnon kohteita. Useilla nuorilla yrittäjäyys on sellainen asia, jota haluaisi kokeilla, mutta ei uskalla yksin lähteä kokeilemaan. 4H-yhdistykset tarjoavat nuorille mahdollisuuden kokeilla minkälaista on omistaa yritys henkilökohtaisen yritysohjaajan opastuksella. 4H-yrityksen voi perustaa yli 13-vuotias nuori joko yksin tai yhdessä ystävien tai sisarus-

ten kanssa. Yrityksen perustamista varten on olemassa 4H-yrityskurssi, joka auttaa nuoria yrityksen perustamisessa ja pystyssä pitämisessä. (Lahdenmäki 2016.)

Kaiken tämän toiminnan lisäksi 4H-yhdistyksillä kansainvälisyys on vahvasti mukana, sillä yhdistykset järjestävät erilaisia kursseja, leirejä, seminaareja ja tapahtumia eri puolilla maailmaa (mt.) Näiden lisäksi on mahdollista lähteä vaihtoon tai toimia isäntäperheenä Suomeen tulevalle vaihto-oppilaalle (Suomen 4H-liitto 2016c).

3.2 Lapinlahden 4H-yhdistys

Lapinlahden 4H-yhdistys on perustettu vuonna 1941. Yhdistyksen toimialueeseen kuuluu vanhan Lapinlahden kunnan alue, sillä Varpaisjärven alueella toimii oma 4H-yhdistys. Lapinlahdella 4H-yhdistyksen toiminta on erittäin aktiivista ja toimintamuotoja yhdistyksellä on paljon. Yhdistys tarjoaa muun muassa siivous- ja kotitalouspalveluita, apua lastenhoitoon, kerhotoimintaa lapsille, työllistymismahdollisuuksia nuorille sekä erilaisia koulutuksia, kuten kerhonojaja- ja koiranhoitokoulutusta. (Lahdenmäki 2016.) 4H-yhdistyksissä toiminta perustuu järjestön arvoihin (harkinta, harjaannus, hyvyys ja hyvinvointi), kolme askelta työelämään – toimintamalliin sekä tekoja lähellä ja kaukana – malliin. 4H-yhdistykset ovat lapsi- ja nuorisojärjestöjä, joten kasvatustavoitteena on tukea lapsen ja nuoren kasvua ja kehitystä aktiiviseksi, vastuulliseksi ja yritteliääksi kansalaiseksi. Lapinlahden 4H-yhdistyksellä kerhoissa painotetaan paljon käsillä tekemistä ja sitä, että lapset ja nuoret oppisivat tekemään itse asioita. Tämä toimintatapa pohjautuu siihen, että 4H-yhdistykset pohjaavat toimintansa John Deweyn ajatuksiin perustuvaan tekemällä oppimisen malliin. (Suomen 4H-liitto 2016a.)

Lapinlahden 4H-yhdistyksen yksi tärkeimmistä painoalueista on nuorten työllistäminen. Lapinlahden kunnan työllistäminen kulkee kokonaan Lapinlahden 4H-yhdistyksen kautta, mikä tarkoittaa sitä, että yhdistys työllistää kesäisin jopa yli 60 16–20 -vuotiasta nuorta. Yhdistyksen arvomaailma pitää nuorten työllistämisen erittäin tärkeänä, sillä on tärkeää antaa nuorille kokemuksia työnteosta. Työn tekemisen myötä nuori saa omaa rahaa ja sen kautta nuorille saadaan annettua vastuuta ja erilaisia kokemuksia. Työn ansiosta nuorten itsetunto voi myös parantua, sillä töissä

saatujen onnistumisen kokemuksen myötä nuori kokee olevansa hyödyksi. (Lahdenmäki 2016.)

Lapinlahden 4H-yhdistys tekee paljon yhteistyötä eri yhteisöjen, koulujen ja kunnan kanssa. Yhteistyössä eri tahojen kanssa järjestetään muun muassa paljon tapahtumia pitkin vuotta. Yksi isoista monivuotisista tapahtumista on esimerkiksi Vasikkasavut, jotka järjestetään yhteistyössä Arkkitehtuuri- ja ympäristökulttuurikoulu Lastun, Lapinlahden Marttojen, SPR Lapinlahden, MLL Lapinlahden, Lapinlahden Sini-veikkojen, Kaskikuusen omakotiyhdistyksen ja Lapinlahden kunnan kanssa. Vasikkasavut ovat koko perheen yhteinen tapahtuma, jossa leikitään vanhan ajan leikkejä ja puuhataan kotieläinten kanssa. Vasikkasavut ovat hyvä esimerkki siitä, miten yhteistyöllä saadaan aikaan iso ja näyttävä tapahtuma. (Lahdenmäki 2016.)

3.3 Lapinlahden kunnan nuorisotyö

Lapinlahden 4H-yhdistyksen lisäksi kunnan nuorisotyö on ollut paljon mukana koulunuokkarin toiminnassa. Kunnan nuorisotyön tehtäviin kuuluu nuorisolain mukaisesti nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimitilojen ja harrastamahdollisuuksien tarjoaminen, erilainen nuorisotoiminta (esimerkiksi liikunnallinen ja kulttuurinen) sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut tai muut toimintamuodot, jotka sopivat paikallisiin olosuhteisiin. Nuorisolaissa todetaan, että edellä mainittuja asioita tulee toteuttaa moniammatillisena yhteistyönä nuorten ja järjestöjen kanssa. (Finlex 2006 2§.)

Kunnallisen nuorisotyön odotuksista on tehty raportti (Kunnallisen nuorisotyön tulevaisuusodotukset 2013), jonka mukaan kunnallisen nuorisotyön merkitys ja tarve ovat kasvaneet viimeisen viiden vuoden aikana. Allianssi ry ja Suomen kuntaliitto teetti selvityksen, johon vastasi noin 58 % koko Suomen nuorisopalveluiden edustajista. Selvityksestä tuli ilmi, että nuorisotyö on muutoksessa, sillä nuorisotyön toimiala on laajentunut ja nuorisotyöntekijöiden työtehtävät ovat lisääntyneet selvästi. Lisää töitä nuorisotyöntekijöille on tuonut etsivä nuorisotyö, nuorten työpajatoiminta, nuorisotakuu ja nuorten sosiaalinen vahvistaminen. (Suomen kuntaliitto 2013.)

Nuorisotyöntekijän työnkuvaan kuuluu oleellisesti työskentely yhteistyössä eri tahojen kanssa. Nuorisotyössä tehdään usein yhteistyötä seurakuntien, joidenkin järjestöjen ja esimerkiksi liikuntatoimen kanssa. Usein yhteistyössä järjestetään erilaisia tapahtumia ja toimintoja kausittain. Yhteistyön tekeminen eri sektoreiden kanssa riippuu paljon siitä, miten työntekijöiden henkilökokemukset kohtaavat (toistensa kanssa). Etenkin pienissä kunnissa henkilösuhteilla ja yksilöllisillä asenteilla on suuri vaikutus siihen, minkälaista yhteistyötä eri sektoreiden välillä tehdään. Kunnan nuorisotyön ja yhdistysten välinen yhteistyö on yleistä etenkin leirien, tapahtumien ja paikallisten toiminnallisten hankkeiden muodossa. Usein yhteistyötä tehdään paikallisten lasten ja nuorten järjestöjen, kuten 4H-yhdistysten tai MLL:n kanssa. (Cederlöf 2004, 168–170.)

Lapinlahdella kunnan nuorisotoimi tukee nuorten terveyttä ja turvallista kasvua sekä tarjoaa monipuolisia toimintamahdollisuuksia ja tukee nuorten hyvinvointia. Lapinlahdella nuorisolle on tarjolla kaksi nuorisotilaa, joiden lisäksi nuorisotoimi järjestää nuorisofoorumitoimintaa, on mukana erityisnuorisotyössä, järjestää leirejä ja muita tapahtumia. Lapinlahdella moniammatillinen yhteistyö nuorisotyössä näkyy hyvin, sillä kunnan nuorisotyö tekee paljon nuorisotyöhön liittyviä asioita yhdessä muiden kanssa. Suurimpina yhteistyökumppaneina kunnan nuorisotyöllä ovat seurakunnat sekä Lapinlahdella toimivat järjestöt. Yhteistyössä järjestetään paljon erilaisia tapahtumia ja leirejä. (Lapinlahden kunta 2016b.)

3.4 Lapinlahden evankelisluterilainen seurakunta

Luterilaisuus on syntynyt keskiajan lopulla, jolloin katolisen kirkon käytänteitä kohtaan heräsi paljon kritiikkiä. Luterilaisuuden syntyyn on vaikuttanut Martti Luther, jonka mielestä kaikilla uskovaisilla tuli olla mahdollisuus tutustua Raamattuun omalla kielellään. (Suomen ev.lut. kirkko 2016c.) Luterilaisen kirkon korkein periaate on, että kaikkia oppeja kirkossa on tutkittava ja arvioitava Jumalan pyhän sanan mukaan. Luterilaisuudessa korostetaan sitä, että ihmisten tulisi seurata omantunnon ääntä sekä käyttää järkeä eettisissä kysymyksissä. Kristillisessä etiikassa tarkoituksena on tehdä hyvää ja välttää pahaa. Kristityn tulisi ratkaista vaikeat asiat siten, että hän pyrkii toteuttamaan yleisiä kristillisiä arvoja ja noudattamaan rakkauden kaksoiskäskyä sekä

kultaista sääntöä. Rakkauden kaksoiskäskyssä kehoitetaan kaikkia rakastamaan Jumalaa yli kaiken sekä lähimmäisiä niin kuin itseään. Kultaisen säännön on tehdä toisille niin kuin tahtoisivat itselle tehtävän. (Suomen ev.lut. kirkko 2016d.)

Lapinlahden evankelisluterilaiseen seurakuntaan kuuluu noin 5560 jäsentä. Työntekijöitä seurakunnassa on 14, jotka koostuvat papeista, kanttorista, nuorisotyöntekijöistä, lapsityöntekijöistä, diakoneista sekä kiinteistö- ja ruokapalvelutyöntekijöistä. Näiden lisäksi seurakunnalla on usein eri alan harjoittelijoita sekä noin 100 vapaaehtoista, jotka toimivat eri työaloilla. (Lapinlahden seurakunta 2016a.) Lapinlahden seurakunta tarjoaa eri-ikäisille nuorille muun muassa kuuntelu- ja juttuseuraa, erilaisia koulutuksia, kuten isos- ja kerhonojajakoulutuksia, seikkailuleirejä, koulupäivystystoimintaa sekä on mukana pitämässä nuorisotilaa auki Alapitkällä, yhdellä Lapinlahden kylillä. (Lapinlahden seurakunta 2016b.)

3.5 Lapinlahden helluntaiseurakunta

Helluntaiseurakunta on saanut alkunsa 1800-luvun Yhdysvalloissa ja se on ottanut vaikutteita baptisti- ja metodistikirkkojen pyhimysliikkeistä. Näissä liikkeissä perusopetuksena on, että Jumala tekee uskonratkaisun tehneen ihmisen rakkautensa arvoiseksi. Helluntaiseurakunnalla ei ole varsinaisesti perustajaa, mutta herätyksen syntyyn on vaikuttanut Charles Parham ja hänen perustama raamattukoulu, joka toimi Kansasissa. Helluntailaisuudessa oppi perustuu Raamattuun, jota he pitävät Jumalan sanana, opin ja uskonelämän ylimpänä auktoriteettina. Helluntailaisilla ei ole virallista uskontunnustusta, mutta monet helluntaikirkot ovat kirjanneet ylös keskeisimmät oppinsa. Helluntailaisuudessa suuri painoarvo on uskonnollisilla kokemuksilla ja Pyhän Hengen kasteella, sillä kielillä puhumisen armolahjaa pidetään merkinä Pyhän Hengen kasteesta, joka on merkki ihmisen pyhydestä. Helluntailaisuudessa on käytössä kaksi sakramenttia, kaste ja ehtoollinen. Kaste on uppokaste, jonka saa henkilö, joka tunnustaa uskonsa Jeesukseen. Kasteen jälkeen henkilö on seurakunnan täysvaltainen jäsen. (Uskonnot Suomessa 2007.)

Lapinlahden helluntaiseurakunnalla on paljon erilaista toimintaa Lapinlahden alueella. Nuorisotyötä helluntaiseurakunta tekee nuorten iltojen ja leirien merkeissä sekä

on mukana nuorten päivillä. Nuortenillat on tarkoitettu yli 13-vuotiaille nuorille ja ilta sisältää opetusta, ruokaa, puuhastelua, pelailua ja oleskelua ystävien kanssa. (Lapinlahden helluntaiseurakunta 2016a.) Näiden nuorteniltojen lisäksi Lapinlahden helluntaiseurakunta on mukana järjestämässä 1-2 kertaa lukuvuoden aikana Ylä-Savon yhteisiä nuorteniltoja, jotka järjestetään eri helluntaiseurakunnissa ympäri Ylä-Savoa. Nämä nuortenillat ovat pitäneet sisällään ylistystä, rukousta, opetusta sekä syötävää pelailun ja yhdessäolon lisäksi. (Lapinlahden helluntaiseurakunta 2016d.) Helluntaiseurakunta on järjestänyt Lapinlahdella myös vuosittain nuorten päivät. Päivän sisältö on vaihdellut paljon konserteista erilaisiin vierailijoiden puheenvuoroihin. Nuortenpäivien ideana on kutsua paikalle sellaisia vierailijoita, jotka pyrkivät löytämään nuorten vahvuudet ja käytössä olevat resurssit paremmin. (Lapinlahden helluntaiseurakunta 2016c.) Näiden toimintojen lisäksi helluntaiseurakunta järjestää nuorille leirejä, jotka koetaan olennaiseksi osaksi nuorisotyötä. Leirien paikat ovat vaihdelleet Lapin ja Viron väliltä. Leireillä on keskitytty liikunnallisiin aktiviteetteihin ja niiden lisäksi on ollut ylistys-, rukous- ja opetushetkiä. (Lapinlahden helluntaiseurakunta 2016b.)

3.6 Matin ja Liisan koulu

Kaikilla Suomessa vakituisesti asuvilla lapsilla on oppivelvollisuus, joka on kirjattu perusopetuslakiin. Oppivelvollisuudella tarkoitetaan sitä, että lapsen on hankittava perusopetuslaissa ja perusopetuksen opetussuunnitelmassa määritelty perusopetuksen oppimäärä. Lapsilla oppivelvollisuus alkaa pääsääntöisesti sinä vuonna, kun lapsi täyttää 7 vuotta. Oppivelvollisuus päättyy joko silloin, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai sitten, kuin oppivelvollisuuden alkamisesta on kulunut 10 vuotta. Sellaiset lapset, joilla on jokin suurempi vamma tai sairaus, voivat käydä perusopetuksen 11 vuodessa, jolloin puhutaan niin sanotusti pidennetystä oppivelvollisuudesta. Lapsen oppivelvollisuudesta huolehtiminen on huoltajan vastuulla, sillä jos hän ei huolehdi oppivelvollisuuden valvomista, voidaan hänelle määrätä sakkorangaistus oppivelvollisen valvonnan laiminlyönnistä. (Opetushallitus 2016b.)

Perusopetuslain mukaan kunnat ovat velvollisia järjestämään perusopetusta niille lapsille ja nuorille, jotka asuvat kunnan alueella ja ovat oppivelvollisuusikäisiä. Kuntien on järjestettävä opetusta joko itse, yhdessä muiden kuntien kanssa tai yhteis-

työssä sellaisten tahojen kanssa, jotka ovat oikeutettuja järjestämään perusopetusta. Jos kunnan alueella on sekä suomen- että ruotsinkielisiä asukkaita, on kunnan järjestettävä perusopetus ja esiopetus kummallakin kielellä. Kunnan vastuulla on perusopetuksen järjestämisen lisäksi huolehtia siitä, että oppilaiden koulumatkat ovat turvallisia ja mahdollisimman lyhyitä. Niille oppilaille, joiden koulumatka on yli 5 kilometriä pitkä tai oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioiden matka on liian vaikea tai vaarallinen, on kunnan järjestettävä maksuton koulukuljetus. (Opetushallitus 2016a.)

Matin ja Liisan koulu on jo yli 40-vuotias. Vuonna 1974 entinen kansakoulu, kansalaiskoulu ja kunnallinen keskikoulu yhdistyivät, josta syntyi Lapinlahden yläaste. 1998 koulu sai nimekseen Matin ja Liisan yläaste, sillä haluttiin kunnioittaa kulttuuriperinettä. Vuonna 2000 Matin ja Liisan yläkoulu muuttui Matin ja Liisan kouluksi, sillä silloin ala- ja yläasteen välinen raja poistettiin ja syksyllä 2004 koulusta tuli Matin ja Liisan yhtenäinen perusopetuksen koulu, johon sisältyy kaikki 1-9 vuosiluokat. (Matin ja Liisan koulu 2014a.)

Matin ja Liisan koulu noudattaa Suomen lakeja ja asetuksia sekä YK:n yleismaailmallista ihmisoikeuksien julistusta. Näiden lisäksi koulussa noudatetaan viranomaisten antamia määräyksiä ja koulun järjestyssääntöjä. Matin ja Liisan koululla on erikseen sovittuna yläkoulun sopimukset, joihin on listattu asioita siitä, miten käyttäytyään esimerkiksi tunneilla, koetilanteissa ja miten toimitaan rikkomusten ja rangaistuksien sattuessa. Tämän lisäksi sopimukseen on lisätty tiedot siitä, mitä tapahtuu, jos ilmenee koulupinnausta, tupakointia tai koulualueelta poistumista koulupäivän aikana. Yläkoulun sopimuksessa olevat asiat ovat suoraan kytköksissä perusopetuslakiin, joka on perustana perusopetukselle. (Matin ja Liisan koulu 2014 b.)

Matin ja Liisan koulun toiminta-ajatuksista on luotu kukka (kuva 1.), josta selviää millaisia arvoja ja asenteita koulussa kunnioitetaan ja miten koulun, kodin ja oppilaan yhteistyö on tärkeää. Matin ja Liisan koulun pääajatuksena on tarjota oppilaille turvallinen ympäristö, jossa lapset ja nuoret voivat kasvaa vastuuntuntoisiksi, yhteistyökykyisiksi ja itsenäisiksi ihmisiksi, eli koulun tavoitteena on auttaa nuoria aktiivisiksi ja sosiaalisiksi kansalaisiksi. Toiminta-ajatuksen kukasta selviää, miten kodin tulee antaa nuorelle kiitos, kannustus sekä rakkaus ja koulu antavat vastuuta ja arvioi nuoren osaamista. Koulu ja koti ovat kukan juuret ja lehdet, jotka antavat oppilaalle perustan

kasvamiseen. Kukan terälehdet osoittavat sitä, millaisia arvoja ja taitoja nuorella tulisi olla. (Matin ja Liisan koulu 2014c.)

Kuva 1: Matin ja Liisan koulun toiminta-ajatus (Matin ja Liisan koulu 2014c.)

4 TOTEUTUS JA TULOKSET

Opinnäytetyöprosessin aikana osallistuin koulunuokkarin ylläpitämiseen ja kehittämiseen. Ennen koulunuokkarin avajaisia olin mukana ideoimassa ja markkinoimassa koulunuokkaria. Avajaisten jälkeen olin usein pitämässä koulunuokkaria auki, osallistuin palaverihin ja loin Webropol -kyselyn, jonka tarkoituksena oli selvittää, miten viihtyisäksi nuoret tilan kokivat ja millaista toimintaa he haluaisivat koulunuokkarilla tehtävän.

Koulunuokkari sai alkunsa siitä, kun kunnan nuorisotyöntekijä ja entinen evankelisuterilaisen seurakunnan nuorisotyöntekijä alkoivat pohtia, miten saataisiin luotua nuorille tekemistä sille ajalle, kun he esimerkiksi odottavat koulun jälkeen koulukyydityksen lähtöä kotiin. Monella lapinlahtelaisella yläkoululaisella on se tilanne, että koulu loppuu paljon ennen koulukyydin lähtöä. Lapinlahdella ei päivisin ole avoinna koulun lisäksi mikään paikka mihin koulukyytiä voisi mennä odottamaan, joten nuokkarista pyrittiin luomaan nuorille sellainen tila, jossa voisi odottaa kotiin pääsyä. Nuorisotyöntekijät kertoivat ideasta muille mahdollisille yhteistyökumppaneille, jotka innostuivat ideasta heti. Koulunuokkaritoiminnan piti alkaa syksyllä 2015, mutta resurssipulan ja henkilöstövaihdosten vuoksi tämä ei ollut mahdollista. Loppusyksystä 2015 evankelisuterilainen seurakunta sai uuden nuorisotyöntekijän ja 4H-yhdistys pääsi toimintaan mukaan tämän opinnäytetyön muodossa, joten koulunuokkari avattiin loppusyksystä 2015.

4.1 Koulunuokkarin ideointi ja markkinointi

Ensimmäinen palaveri koulunuokkariin liittyen järjestettiin lokakuun lopussa 2015. Tällöin paikalla oli Matin ja Liisan koulun rehtori, koulun oppilashuollonohjaaja, kunnan nuorisotyöstä kaksi työntekijää, helluntaiseurakunnan nuorisotyöntekijä sekä 4H:n toiminnanjohtaja ja minä harjoittelijan ja opinnäytetyön tekijän roolissa. Palaverissa keskusteltiin siitä, missä ja milloin koulunuokkaria voisi alkaa pitää ja millaisia sääntöjä siellä tulisi olla. Palaverissa päädyttiin siihen, että koulunuokkaria pidetään auki viikoittain, torstaisin klo 12.15–15. Tämän lisäksi päätettiin, että koulunuokkaria on aina ohjaamassa kaksi aikuista. Tähän päätökseen vaikutti kaksi seikkaa; koulunuokkarin tila sijaitsee hieman syrjässä koulun muista luokkatiloista, joten turvallisuuden takaamiseksi kahden aikuisen paikalla olo oli pakollista. Päätökseen vaikutti myös se, että nuorisotiloillakin on oltava kaksi aikuista kerrallaan ohjaajina. Ensimmäisen palaverin yhteydessä käytiin tarkastamassa koulunuokkariksi tuleva tila. Tila oli toiminut aiemmin varastona, joten se oli täynnä vanhoja pöytiä, pulpetteja ja tuoleja. Tarkastuksen yhteydessä merkitsimme huoneesta ne tavarat, jotka halusimme säästää koulunuokkaria varten. Talonmies lupasi tyhjentää tilan siten, että avajaisia päästäisiin viettämään 12.11.2015.

Ensimmäisen palaverin yhteydessä käytiin läpi paljon käytännönasioita, jotta koulunuokkarilla toimiminen olisi helpompaa. Yhdessä käytiin läpi muun muassa, kuinka paljon kullakin ohjaajalla on aikaa osallistua koulunuokkarin ylläpitämiseen. Tämä oli hyvä kartoittaa, sillä sen myötä saatiin selville, kuka on käytettävissä milloinkin. Tämän lisäksi keskusteltiin yhdessä siitä, millaisia sääntöjä koulunuokkarilla olisi hyvä olla, jotta kaikki nuoret saisivat samanlaista kohtelua. Näiden lisäksi keskusteltiin käytännönasioista, kuten siitä kuka on vastuussa tilaan tuotavista tarjottavista tai tekemisistä.

Palaverin ja avajaisten välillä pyrittiin markkinoimaan koulunuokkaria yläkoululaisille. Kunnan nuorisotyöntekijät tekivät mainoksen, joita vietiin koulun, kirjaston ja kauppojen ilmoitustauluille. Tämän lisäksi kunnan nuorisotyöntekijät laittoivat mainoksia omille ilmoitustauluilleen ja he kertoivat nuorisotilalla käyville nuorille koulunuokkarista. 4H:n puolesta koulunuokkaria markkinoitiin yhdistyksen toiminnassa mukana olleille nuorille. Heille toimitettiin mainoksia ja kerrottiin kasvotusten siitä, mistä idea on tullut ja miksi tällaista toimintaa järjestetään. Monet nuorista olivat innostuneita tilasta ja lupasivat kertoa siitä eteenpäin kavereilleen.

Markkinoinnin lomassa oli tarkoitus mennä avajaisia edeltävänä päivänä laittamaan koulunuokkari siihen kuntoon, että avajaiset olisi mahdollista pitää. Tässä kohtaa kohtasimme ensimmäisen ongelman, sillä talonmies ei ollut kerennyt muilta työkiireiltään tyhjentää tilaa kokonaan. Jouduimme siirtämään koulunuokkarin avajaisia viikolla, eli lopulta avajaisia vietettiin 19.11.2015. Tästä muutoksesta tiedotettiin laajasti nuorille muun muassa sosiaalisen median kautta, jotta tieto alkamisajankohdasta kulki nuorille saakka. Syyslukukaudella koulunuokkaria pidettiin auki yhteensä viisi kertaa.

Tammikuun alussa järjestettiin seuraava palaveri koulunuokkariin liittyen, sillä koulunuokkari ei ollut tavoittanut nuoria niin kuin oli tavoitteena. Syyskaudella koulunuokkarilla kävi korkeintaan viisi nuorta per kerta, välillä kävijöitä ei ollut yhtään. Palaverissa keskusteltiin siitä, miten saataisiin nuoret tietoisiksi koulunuokkarista ja kävijämäärät kasvamaan. Päädyttiin siihen, että pidetään jokaiselle luokalle koulunuokkarin tupaantuliaiset eli tuparit, jossa nuoret pääsevät konkreettisesti tutustu-

maan koulunuokkariin ja siihen, mitä siellä voi tehdä. Tupareiden järjestäminen koettiin tärkeäksi, sillä nuoret tulevat helpommin mukaan sellaisiin toimintoihin, jotka ovat heille tuttuja. Tuparit järjestettiin 7. luokkalaisille 14.1., 8. luokkalaisille 21.1. ja 9. luokkalaisille 28.1.

Tupareissa oli paikalla mahdollisuuksien mukaan edustajia kaikista yhteistyökumppaneista, sillä siellä esiteltiin kaikki ne ihmiset, jotka koulunuokkaria pitivät auki. Näin ohjaajien kasvot tulisivat nuorille tutuiksi. Tämän lisäksi tupareissa järjestettiin nimikilpailu, jossa nuoret saivat ehdottaa koulunuokkarille sopivinta nimeä. Nimen päätti myöhemmin nuorisofoorumi, jonka tarkoituksena on kehittää Lapinlahtea nuorten mukaisesti (Lapinlahden kunta 2016a). Nimeksi valikoitui Bunkkeri, joka kuvaa tilaa hyvin, sillä tila sijaitsee kellarikerroksessa eikä sinne juurikaan pääse päivänvaloa. Nimikilpailun lisäksi tupareissa oli kuvatunnistustehtävä, jossa oli kuvia ympäri Lapinlahtea. Luokan tuli yhteistyössä mahdollisimman nopeasti tunnistaa ne paikat, joista kuvat oli otettu. Tämän lisäksi seinällä oli kartonkia, johon nuoret saivat kirjoittaa ehdotuksia siitä, mitä he koulunuokkarilta toivoivat ja miten tilaa voisi kehittää.

Tupareiden tarkoitus oli olla toiminnalliset, jotta nuoret näkisivät jo alusta asti, millaista toimintaa koulunuokkarilla tehdään. Jo tupareissa pyrittiin ottamaan huomioon se, miten saadaan nuorten ääni ja ideat käyttöön. Seinällä olleeseen kartonkiin tuli muutamia kehitysideoita siitä, mitä tilassa voisi tehdä tai mitä toimintoja pitäisi olla, mutta monilla tähän ei ollut mitään sanottavaa. Tämä voi johtua siitä, että tila ja toimintamuoto olivat nuorille uutta, eivätkä he osanneet vielä antaa kehitysideoita. Kuvantunnistustehtävän avulla pyrittiin saamaan nuoria toiminaan yhdessä. Parhaiten suoriutunut luokka sai tehtävästä palkinnon, joka kannusti nuoria tekemään tunnistustehtävän yhdessä.

4.2 Toiminnan kuvaus

Koulunuokkari Bunkkeri oli avoinna syyskaudella viisi kertaa ja kevätkaudella 15 kertaa. Syksyn aikana olin neljä kertaa pitämässä koulunuokkaria auki ja kevätkaudella seitsemän kertaa. Koulunuokkarin ohjaukset määräytyivät sen mukaan, miten ohjaajat pystyivät muilta töiltään osallistumaan koulunuokkarin pitämiseen. Loimme lop-

pusyksystä 2015 Facebook-ryhmän ”Yhteistä nuorisotyötä”, jonne kaikki koulunuokkarin toimintaan osallistuvat työntekijät kutsuttiin. Ryhmän avulla viestiminen kaikille koulunuokkarin ohjaajista oli helpompaa, sillä sen avulla kaikki olivat hyvin tavoitettavissa. Tämän lisäksi ryhmään lisättiin muita lapinlahtelaisia nuorisotyöntekijöitä, sillä ryhmän tarkoituksena oli keskustella muistakin yhteistyömuodoista kuin vain koulunuokkarista. Ryhmässä keskustelu on ollut hiljaista, mutta siellä on saatu sovittua siitä, ketkä menevät milläkin viikolla koulunuokkarille ohjaajiksi.

Koulunuokkarin kerrat olivat hyvin samankaltaisia keskenään. Koulunuokkari oli avoinna kello 12.15–15 välisenä aikana, jolloin nuoret saivat tulla välitunneilla ja koulun jälkeen viettämään aikaa. Jokaisella nuokkarikerralla nuorille tarjottiin kahvia ja keksiä sekä tekemisenä oli yleensä lautapeliä tai kortin peluuta, jotain pientä askartelua tai aikuisten värityskirjan kuvien väritystä. Syyskaudella koulunuokkarin kävijämäärät olivat pieniä, mutta usein nuoret olivat siellä hieman pitempään esimerkiksi pelaamassa korttia.

Tupareiden jälkeen koulunuokkari tuli tutuksi nuorille ja sitä myötä myös kävijämäärät nousivat reilusti, parhaimmillaan nuoria kävi jopa yli 50 per kerta. Monet koulunuokkarilla käyneistä nuorista kävivät välitunnilla juomassa kahvia kavereiden kanssa ja palasi pian oppitunneille. Etenkin heti alkukeväästä nuoret kävivät vain pikaisesti, eivätkä jääneet viettämään aikaa koulunuokkarille. Loppukeväästä jo lähes joka kerta koulunuokkarille tuli sellaisia nuoria, jotka jäivät pitemmäksi aikaa pelaamaan ja juttelemaan ohjaajien kanssa. Nuoret juttelivat muun muassa kesätöistä ja miten niitä on vaikea saada sekä omista harrastuksista ja koulunkäynnistä.

Koulunuokkarin toimintoja ja tilaa pyrittiin kehittämään heti alusta alkaen. Syksyllä koulunuokkaria avattaessa tila oli melko ankea, sillä siellä oli vain muutama sohva ja pöytä, jotka olivat koulun entisiä opettajanhuoneen kalusteita. Pyrimme parantamaan tilan ilmettä siten, että päällystimmme sohvaa ja pöydät pirteillä ja värikkäillä kankailla. Pyysimme myös nuoria tuomaan meille esimerkiksi käsitöissä tehtyjä asioita, jos he eivät niitä kotiin halunneet viedä. Saimmekin keväällä yhden värikkään taulun, joka toi ilmettä koulunuokkarille. Taulun lisäksi kevään aikana saimme lahjoituksena lisäsohvan ja tarkoituksena oli tuoda tilaan pöytäfutis, mutta sen kuljetusta emme saaneet vielä sovittua.

Sisustuksellisen puolen lisäksi pyrimme kehittämään toimintaa koulunuokkarille. Osa ohjaajista piti minuuttipelejä, joissa oli minuuttia aikaa tehdä erilaisia asioita. Muun muassa sellainen minuuttipeli, jossa piti kahvikupeista koota torni, oli nuorille mieluisin. Kysyimme monta kertaa koulunuokkareilla käyneiltä nuorilta sitä, mitä he haluaisivat tilassa tehdä. Monet toivoivat tietojen- ja pelikoneita tilaan, mutta sovimme jo ensimmäisessä palaverissa ennen koulunuokkarin aloittamista siitä, ettemme niitä tilaan vie. Päädyimme tähän siksi, että halusimme tarjota nuorille tekemistä ilman pelikoneita ja toisena syynä oli myös se, että tila on kellarikerroksessa, joten edes internet ei toiminut tilassa kunnolla. Pelikoneiden lisäksi nuoret toivoivat oleskelua ja yhdessä olemista. Muutamat nuoret toivoivat myös ruuanlaittoa, mutta koska tilassa ei ole ruuanlaittoa mitään mahdollisuuksia, se ei ollut toteutettavissa.

Itse vein 4H:n puolesta jokaiselle kerralle mukana jotain tekemistä tai pelattavaa. Useammalla kerralla minulla oli mukana kopioita aikuisten värityskirjojen sivuilta, sillä ne olivat siihen aikaan erittäin suosittuja nuorten keskuudessa. Näitä jokainen koulunuokkarilla käynyt nuori sai halutessaan värittää. Värityskuvien lisäksi mukana oli erilaisia pelejä, joita yhdessä nuorten kanssa pelasimme. Nuoret halusivat pelata usein vain korttia, joten muiden pelien vieminen tilaan oli melko turhaa. Näiden lisäksi minulla oli mukana usein askartelutarvikkeita, joista olisi voinut askarrella esimerkiksi käsikoruja. Askartelu ei kuitenkaan ollut nuorten mieleen, sillä enimmäkseen he halusivat viettää rennosti aikaa koulunuokkarilla. Tekemisten lisäksi pääsin juttelemaan monen eri nuoren kanssa eri asioista. Keväällä monelle nuorelle kesälomalle jääminen ja mahdolliset kesätyöt ja niiden puuttuminen olivat sellaisia asioita, joista he halusivat keskustella. Näiden lisäksi usein keskusteltiin oppitunneista ja opettajista, sekä muista yleisistä asioista. Nuorten kanssa käyty keskustelut osoittautuivat antoisiksi, sillä usein samat nuoret palasivat koulunuokkarille, kenen kanssa oli edellisillä kerroilla keskustellut enemmän.

4.3 Kysely

Maalis-huhtikuun vaihteessa tein Matin ja Liisan yläkoululaisille Webropol -kyselyn, joka lähetettiin kaikille yläkoululaisille Wilman kautta. Kyselyn yläkoululaisille välitti

koulun rehtori. Kysely oli kvantitatiivinen eli määrällinen. Määrällisen tutkimuksen myötä voi tutkailla määrien jakautumia, muutoksia ja eroja. Määrälliselle tutkimukselle ominaista on se, että vastauksien määrät ja niiden muutokset analysoidaan usein tilastollisesti tai matemaattisiin malleihin vertailemalla. (Ronkainen, Pehkonen, Lindblom-Yläne & Paavilainen 2013, 83–84.) Määrällinen tutkimus vastaa usein kysymyksiin kuinka paljon tai miten usein. Kyselylomakkeessa kysymykset ja vastausvaihtoehdot suunnitellaan ennalta siten, että kaikki vastaajat ymmärtävät kysymyksen samalla tavalla. (Vilkkä 2014, 13–15.)

Kyselyssä aineiston muoto on standardoitu eli vakioitu. Se tarkoittaa sitä, että kaikilta kyselyyn vastaavilta kysytään samat kysymykset samassa järjestyksessä. Kyselyissä vastaaja lukee kyselyn itse ja vastaa myös siihen. Kyselylomaketta käytetään usein silloin, kun tarvitaan tietoa henkilön mielipiteistä, asenteista tai ominaisuuksista. Kyselyä käytetään tutkimusmetodina usein silloin, kun tutkittavia henkilöitä on paljon. (mt., 28.)

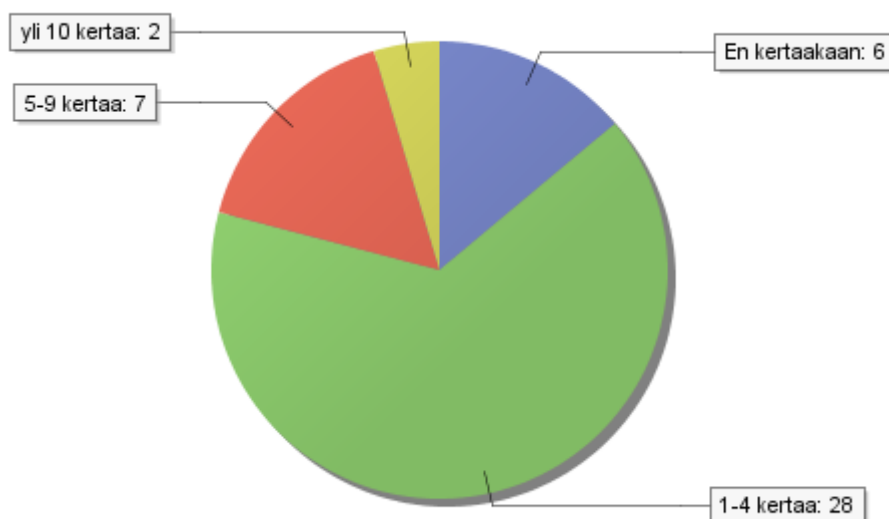
Matin ja Liisan yläkoululaisille teettämän kyselyn tarkoituksena oli saada selville, minkälaista toimintaa nuoret toivoivat nuokkarille. Tämän lisäksi pyrittiin selvittämään sitä, miten viihtyisäksi nuoret kokevat tilan tällä hetkellä. Tilan viihtyvyyteen panostaminen on tärkeää, sillä jos nuoret eivät koe tilaa viihtyväksi, eivät he myöskään vietä aikaa koulunuokkarilla. Kysely lähetettiin kaikille Matin ja Liisan yläkoululaisille, joita on noin 300. Kyselyyn vastasi 44 henkilöä, joista 30 oli tyttöjä, 8 poikia ja loput kuusi eivät halunneet kertoa sukupuoltaan.

4.4 Kyselyn analyysi ja tulokset

Kyselyn kautta tulleet vastaukset analysoin Webropolin avulla. Loin monivalintatehtävistä kuvioita, joiden avulla vastauksia on helpompi tulkita. Avoimissa kysymyksissä loin kirjanpidon itselleni siitä, kuinka moni nuori on vastannut samantapaisesti tai halusi samaa asiaa kehitettävän koulunuokkarilla. Kyselyyn vastanneiden nuorten vastaukset olivat pääasiallisesti laadukkaita ja monesta vastauksesta huomasin selkeästi sen, että vastauksen kirjoittamiseen oli käytetty aikaa. Kyselystä saadut tulokset ovat samankaltaisia kuin ne asiat, mitä olimme keskustelleet moniammatillisessa työryh-

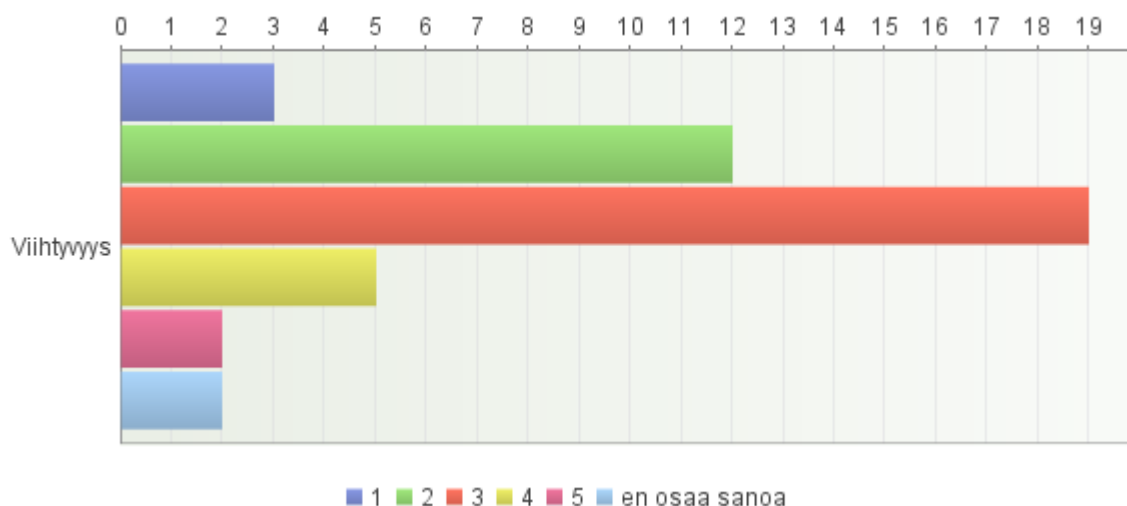
mässä ennen kyselyn lähettämistä. Koska koulunuokkarin yhtenä tavoitteena oli luoda sellainen tila, joka on nuorten näköinen, oli kyselystä paljon apua nuorten mielipiteen saamisessa.

Reilusti yli puolet kyselyyn vastanneista kävijöistä on käynyt 1-4 kertaa koulunuokkarilla ja 7 henkilöä on käynyt 5-9 kertaa. Kaksi nuorista on käynyt jopa yli 10 kertaa koulunuokkarilla (ks. kuvio 1).

KUVIO 1. Käyntikertojen määrä.

Kyselyssä kysyin myös sitä, kuinka viihtyisäksi nuoret kokevat koulunuokkarin tilan. 19 vastaajaa on sitä mieltä, että koulunuokkarin viihtyvyys on 3, kun asteikko on 1-5 (1=tosi huono, 5=tosi hyvä) (ks. kuvio 2). Kysymykseen vastasi 43 henkilöä.

KUVIO 2. Tilan viihtyvyys

Kyselyssä oli myös avoin kysymys, joissa kysyttiin, miten tilan viihtyvyyttä voitaisiin parantaa. Viihtyvyyteen liittyvään kyselyyn vastasi 28 nuorta. Yhdeksän vastaajan mielestä viihtyvyys paranisi, jos tilaa sisustaisi paremmin esimerkiksi maalaamalla ja tuomalla parempia sohvia sekä käyttämällä iloisia värejä sisustuksessa. Eräs kyselyyn vastanneista vastasi näin: ”Seiniä voisi vaikka kuvisryhmät maalata tai taiteilla jotain värikästä. Valoa voisi kyseisessä tilassa olla enemmän ja ehkä jotain kasveja, joita ei tarvitse kauheasti hoitaa”. Kuuden vastaajan mielestä viihtyvyyttä parantaisi myös se, että sinne toisi esimerkiksi television, pelikoneita sekä joitakin musisointivälineitä, kuten rummut.

Toiseen avoimeen kysymykseen, jonka tarkoituksena oli selvittää, millaisia asioita nuoret toivoisivat koulunuokkarilla tehtävän, vastasi 21 nuorta. Neljä kysymykseen vastanneista nuorista haluaisi tarjolle ruokaa. Yhdeksän nuorista toivoi pelejä, joita koulunuokkarilla voisi pelata. Osa vastaajista ei ollut määritellyt minkälaisia pelejä, mutta eräs vastaajista kertoi näin: ”Olisi kiva, jos olisi joku aika torstaina (välitunnilla), jolloin siellä järjestetään joku tietovisa tai joku peli, johon kaikki halukkaat voisivat osallistua (joku pieni palkintokin voisi olla)”. Näiden lisäksi yksittäisiä toivomuksia tuli muun muassa pikkujoulujen järjestämisestä tukioppilaiden toimesta sekä pelkästä hengailusta.

Kyselyn lopussa oli vielä avoin kysymys, johon nuoret saivat vapaasti laittaa kehitysideoitaan. Tähän kysymykseen vastasi 10 henkilöä. Tämän vastauksissa oli toivomus

siitä, että koulunuokkari olisi auki useamman päivän viikossa, sillä kaikilla ei ole mahdollisuutta tulla torstaisin nuokkarille oppituntien vuoksi. Tämän lisäksi koulunuokkarille toivottiin pelikonetta ja sitä, että sinne kuuluisi välitunnin loppumiskello paremmin.

Kyselystä sai hyvin selville sen, mikä oli kyselyn tarkoituksena. Nuorilta sai paljon ideoita siihen, miten he viihtyisivät paikassa aiempaa paremmin. Myös monia hyviä ehdotuksia tuli siitä, millaisia toimintoja nuokkarilla tulisi tehdä, jotta nuoret olisivat siellä pitempään kuin vain kahvin juomisen ajan. Kyselyn lisäksi samanlaisia asioita nuorilta on tullut ilmi keskustelemalla ja havainnoimalla heidän keskusteluita, joten uskon saaneeni kyselyn avulla monipuolisesti tietoa nuorten mielipiteistä. Kysely lähetettiin kaikille yläkoululaisille (noin 300 oppilasta), joista 43 nuorta vastasi siihen. Tämä oli hyvä vastaajamäärä, sillä nyt vastauksia oli sen verran, että niissä tuli useamman nuoren mielipide esille.

Kyselyn perusteella voidaan päätellä, että nuoret käyvät mielellään koulunuokkarilla, sillä käyntikerrat olivat useamman kohdalla enemmän kuin kerran tai kaksi. Vastauksista voi päätellä myös sen, että sisustuksen ja muun yleisen viihtyvyyden ja mielekkään tekemisen paranemisen myötä nuoria voisi käydä siellä enemmänkin. Kävijämäärät voisivat myös lisääntyä, jos koulunuokkaria pidettäisiin useampana päivänä auki. Vastausten pohjalta toimintaa on helppo lähteä kehittämään nuorten toiveiden mukaisesti.

5 ARVIOINTI JA POHDINTAA

Koulunuokkarin perustamisen taustalla oli idea luoda nuorille sellainen paikka, jossa on turvallisia aikuisia paikalla ja jonne voi tulla viettämään aikaa. Mielestäni onnistuimme hyvin luomaan nuorille tällaisen paikan alkukankeudesta huolimatta. Prosessi laitettiin käyntiin erittäin nopeasti ja tästä syystä esimerkiksi markkinointiin ei keretty panostamaan tarpeeksi. Ennen koulunuokkarin avaamista olisi voinut kysyä nuorilta itseltään jo sitä, haluavatko he edes tällaista tilaa ja jos haluavat, niin mitä siellä tulisi tehdä ja milloin sen tulisi olla auki. Kyselystä saatu aineisto viittasi kuitenkin siihen,

että saimme luotua sellaisen tilan, jonne nuorten oli helppo tulla viettämään aikaa, vaikka se keskeneräinen vielä olikin.

Alussa pohdittiin sitä, onko oikein tarjota nuorille joka kerralla kahvia, sillä monet nuoret tulivat koulunuokkarille vain ilmaisen kahvin vuoksi. Uskon kahvilla olleen suuri vaikutus siihen, että monet nuorista palasivat nuokkarille uudestaan ja viettivät siellä lopulta pitempäänkin aikaa. Ilman kahvia monet nuorista eivät olisi tulleet paikalle ollenkaan, joten kävijämäärät olisivat olleet pienempiä ja nuoret eivät olisi tulleet tutuksi ohjaajien ja paikan kanssa. Kahvi toimi nuorille hyvänä syynä tulla paikalle ja sen kautta saatiin luotua yhteys nuoriin.

Opinnäytetyön tuotoksena syntyi alustava koulunuokkarin toimintamalli, jota on tarkoitus lähteä kehittämään jatkossa nuorten palautteiden pohjalta. Opinnäytetyöhön on dokumentoitu, miten koulunuokkari suunniteltiin, millaisia haasteita voi kohdata ja miten toimintaa tulisi jatkossa kehittää. Kävimme yhdessä tilaajan kanssa läpi sitä, miten koulunuokkaria voisi jatkossa kehittää ja kerroin siitä, minkälaisia tuloksia kyselystä syntyi. Koulunuokkari jatkuu myös lukuvuotena 2016–2017, joten jatkossa on tarkoitus kertoa myös muille yhteistyökumppaneille siitä, miten tilaa ja toimintaa voisi kehittää. Tässä on tarkoitus käyttää opinnäytetyötä apuna. Opinnäytetyön tekeminen koulunuokkariin liittyen toi yhdistykselle konkreettista hyötyä, sillä ilman opinnäytetyötä 4H-yhdistyksen olisi ollut haastavaa osallistua koulunuokkaritoimintaan, vaikka yhdistys piti toimintamuotoa tärkeänä. Koen, että 4H-yhdistyksen osallistuminen koulunuokkariin on tuonut yhdistystä vielä enemmän nuorten tietoisuuteen, sillä koulunuokkarin kautta tavoitettiin paljon sellaisia nuoria, jotka eivät ole aktiivisesti mukana yhdistyksen toiminnassa.

Koulunuorisotilat ovat melko uusi asia, enkä kuntien tai yhdistysten nettisivuja selaillemalla tai verkon hakukoneita käyttämällä löytänyt tietoa siitä, missä nuorisotiloja olisi kouluille perustettu. Opinnäytetyöstä voi poimia ylös pääkohdat ja tämän myötä muissakin kunnissa tai yhdistyksissä voi luoda vastaavanlaista toimintaa omalle paikkakunnalle. Pääkohtia poimittaessa on hyvä pitää mielessä se, että jokaisella paikkakunnalla on erilaisia nuoria ja kaikki nuoret eivät halua samankaltaisia asioita. Onkin hyvä tehdä oman paikkakunnan koulunuokkarista omanlainen ja käyttää apuna oman kaupungin nuorten mielipiteitä. Koulunuokkarin ylläpitäminen tuo ohjaajille

paljon oppia muun muassa moniammatillisessa työryhmässä työskentelystä. Koulunuokkarin perustaminen ilman moniammatillista työryhmää on lähes mahdotonta, sillä ilman ryhmää tällainen toiminta veisi paljon työaikaa pois muusta.

Kuten aiemmin mainitsin, koulunuokkari jatkaa toimintaa ainakin lukuvuonna 2016–2017 pienillä muutoksilla. Aukioloaika on hieman supistettu (auki jatkossa torstaisin 12.15–14.15), sillä aiemmin viimeinen tunti on ollut erittäin hiljainen, eikä nuoria ole välttämättä käynyt koulunuokkarilla lainkaan. Koulunuokkaria on tarkoitus alkaa myös sisustamaan nuorten toiveiden mukaisesti sekä alkaa toteuttaa sellaisia toimintoja, joita nuoret toivoivat. Koulunuokkaria tilana oli tarkoitus kehittää jo opinnäytetyöprosessin aikana, mutta sisäilmanlaadun tarkkailun vuoksi päädyimme siihen, ettei tilaa kannata vielä ruveta esimerkiksi maalaamaan. Kesän aikana tilaan on tehty toimenpiteitä, joiden myötä sisäilma tilassa on parantunut. Nyt tilaa voi alkaa sisustamaan mieleiseksi.

5.1 Omat oppimiskokemukset

Opinnäytetyöprosessin aikana olen oppinut paljon sekä nuorisotyöstä että järjestötyöstä. Nuorisotyö ja etenkin nuorisotiloilla tehtävä työ on ollut minulle aina vierasta, sillä olen suunnannut opintoni ja harjoitteluni järjestökentälle. Molemmissa pidempikestoisissa harjoitteluissa järjestöt ovat olleet nuorisojärjestöjä, mutta niissä on työskennelty enemmän yksilöllisesti nuoren kanssa, ei ryhmien. Nuorisotiloilla työskentely on ollut siitä mielenkiintoista, ettei koskaan voi tietää tuleeko paikalle nuoria ja jos tulee, niin ei tiedä mitä nuoret haluavat tehdä. Prosessin alussa ajattelin, ettei nuorisotilatoiminta ole minua varten, sillä koulunuokkarilla kävijämäärät olivat pieniä ja nuorten kanssa ei juurikaan päässyt keskustelemaan mistään. Ajan kuluessa kävijämäärät kasvoivat ja nuorten kanssa tuli tutuksi. Tämän jälkeen itsestäkin alkoi tuntua siltä, että nuorisotilalla työskentely voisi olla ihan mukavaa, sillä keskusteluita alkoi syntyä enemmän nuorten kanssa ja joidenkin kanssa ne olivat syvällisiä.

Prosessin aikana olen päässyt syvemmin tutustumaan myös järjestötyöhön ja siihen, miten monimuotoista järjestökentällä työskentely on. Tiesin ennen opinnäytetyöprosessin alkua sen, että Lapinlahden 4H-yhdistys on erittäin aktiivinen ja se on paljon

mukana. Koulunuokkarin myötä yhdistykselle tuli yksi toimintamuoto lisää, jota ei aiemmin ollut. Järjestötyöstä olen oppinut myös sen, että sitä on mahdotonta tehdä ilman kunnollisia verkostoja. Koulunuokkari tehtiin moniammatillisessa työryhmässä kunnan ja seurakuntien nuorisotyöntekijöiden kanssa. Tämän lisäksi prosessin aikana tapasi koulun henkilökuntaa sekä Lapinlahden kunnan toimijoita. Tällaisten laajojen yhteistyöverkostojen löytäminen on ollut itselle antoisaa, sillä opinnäytetyöprosessin aikana olen tutustunut paljon uusiin ihmisiin, joita tulevaisuudessa tuleen töiden merkeissä kohtaamaan. Mielenkiintoista oli myös päästä toiminaan moniammatillisessa työryhmässä, sillä ne ovat yleistymässä koko ajan ja niiden painoarvo on suuri järjestökentällä.

5.2 Omat kehittämisideat

Koulunuokkarin toiminta käynnistettiin nopeasti, sillä ensimmäisen palaverin ja avajaisten välissä ei ollut kuin muutama viikko aikaa. Olisi ollut varmasti hyvä, jos esimerkiksi nuorisofoorumi olisi ollut osa suunnitteluryhmää, jotta nuorten ääni ja ideat olisi saatu käyttöön jo prosessin alusta alkaen. Myös 4H-yhdistyksellä on paljon aktiivisia nuoria, joiden ideoita olisi voinut suunnitteluvaiheessa kuunnella ja käyttää apuna. Koska aikataulu oli niin kiireinen, ei tähän kuitenkaan ollut aikaa.

Avajaisten venyttäminen myöhemmäksi olisi hyödyttänyt myös siinä, että markkinointiin ei ollut nyt käytettävissä paljoa aikaa. Markkinointiin olisi muutenkin pitänyt kiinnittää huomiota enemmän, jotta nuoret olisivat tienneet koulunuokkarista etukäteen ja päässeet tutustumaan toimintaan jo heti syyslukukaudella. Markkinointiin panostaminen etenkin nuorten kanssa on tärkeää, sillä nuorilla kestää hetki tulla mukaan uusiin toimintoihin. Markkinoinnin laatuun olisi voinut myös panostaa, sillä ilmoitustauluilla olevat ilmoitukset eivät ole paras keino nuorten tavoittamiseen. Monille nuorille kerrottiin koulunuokkarista kasvokkain ja myös sosiaalisessa mediassa sitä markkinoitiin, mutta sille olisi voinut perustaa esimerkiksi oman Facebook tai Instagram tilin, jota olisi voinut käyttää markkinoinnin tukena.

Nuorten mielestä koulunuokkaria pitäisi pitää auki useampana päivänä viikossa. Tämä voisi olla kokeilemisen arvoista, sillä näin saataisiin enemmän kävijöitä nuokkaril-

le ja kaikilla olisi mahdollisuus osallistua toimintaan. Haasteena aukiolopäivien lisäämisessä on kuitenkin se, miten saadaan resurssit riittämään, kun kaikilla ohjaajilla on muitakin töitä tehtävänä. Tällöin prosessiin osallistuvia aikuisia tulisi olla enemmän, jotta koulunuokkaria saataisiin pidettyä auki useampana päivänä. Koulunuokkari on ollut auki torstaisin. Päivän valitsemisessa olisi voinut tutkia yläkoululaisten lukujärjestyksiä ja päättää päivän sen mukaan, miten useimmilla luokilla koulu loppuu. Koulunuokkarin auki pitäminen lukujärjestysten mukaan on kuitenkin mahdotonta, sillä jokaisessa jaksossa lukujärjestykset ovat erilaisia ja tällöin enemmistön mukaan pitäisi vaihtaa sitä viikonpäivää, jolloin nuokkari olisi auki. Aukiolopäivän vaihtaminen jaksojen mukaan ei olisi kannattavaa, sillä kohderyhmän tavoittaminen on helpompaa siten, että tila on auki aina samana päivänä ja samaan aikaan.

Koulunuokkarin alkuvaiheella perustettiin Facebook-ryhmä ”Yhteistä nuorisotyötä”. Sen käyttö on jäänyt vähälle ja siellä keskustellaan vain siitä, kuka menee koulunuokkarille milläkin viikolla. Mielestäni tätä pitäisi kehittää, sillä keskustelua voisi pitää yllä muun muassa siitä, paljonko porukkaa viikoittain käy, täytyykö seuraavalle kerralle viedä mitä tarjottavaa tai tarvikkeita mukana ja onko tapahtunut jotain muuta mainitsemisen arvoista. Olisi hyvä, jos kaikki koulunuokkarin ylläpitäjät olisivat tietoisia tällaisista asioista, niin säästyttäisiin turhilta ostoilta ja saataisiin kehitettyä toimintoja sen mukaan, mitä toiveita nuorilta paikan päällä tulee. Muutenkin keskustelun ylläpitäminen ja palaverien pitäminen ovat tärkeitä, sillä niiden kautta saadaan jaettua tietoa ja kehitettyä toimintaa tarpeen mukaan.

5.3 Lopuksi

Koulunuorsotilatoiminta on uutta ja sitä ei monesta paikasta vielä löydy. Mielestäni se on kuitenkin kokeilemisen arvoinen asia, sillä monet nuoret varmasti hyötyvät tällaisesta toiminnasta. Etenkin pienillä paikkakunnilla toiminnasta on varmasti hyötyä, sillä sen myötä nuorille saadaan turvallinen paikka, jossa voi viettää aikaa. Monet nuoret menevät koulun jälkeen ostoskeskuksiin tai kauppojen eteen, sillä nuorille suunnatut tilat aukeavat usein vasta myöhemmin alkuillasta. Nuorille suunnattujen tilojen ansiosta voidaan estää sitä turhautumista, mitä joissakin nuorissa ja aikuisissa nähdään. Monesti saa lukea sosiaalisesta mediasta aikuisten turhautumista siitä, mi-

ten nuoret on taas ajanut mopoilla kielletyissä paikoissa tai tehnyt jotain muuta sellaista, mitä ei saisi tehdä. Mielestäni yksi ratkaisu tähän on se, että nuorille tarjotaan enemmän tekemistä ja auki olevia nuorisotiloja. Tällöin nuoret pääsevät viettämään turvalliseen paikkaan aikaa siten, että siellä on aikuinen paikalla.

Koulunuokkarin toiminta jatkuu Lapinlahdella lukuvuonna 2016–2017, mikä on mielestäni hienoa. Opinnäytetyöprosessin aikana sain paljon uusia kehittämisideoita siihen, miten nuoret viihtyisivät paikassa entistä paremmin. Uskon kehittämisideoiden toteuttamisen jälkeen koulunuokkarin olevan entistäkin suositumpi ja kävijämäärien olevan entistäkin korkeammalla. Opinnäytetyöprosessin alussa määriteltiin tavoite, jonka mukaan koulunuokkaritoiminta olisi onnistunutta, jos se jatkuu tulevaisuudessakin. Prosessin aikana on siis päästy yhteen tärkeimmistä tavoitteista, sillä toiminta jatkuu ja opinnäytetyön aikana saatujen kehittämisideoiden avulla toimintaa on hyvä lähteä kehittämään eteenpäin.

LÄHTEET

- Cederlöf, Petri 2004. Nuorisotyö ja sen haasteet pienissä kunnissa. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 45. Helsinki: Hakapaino.
- Finlex 2006. Nuorisolaki.
- Hakoluoto, Tanja & Jukkala, Tarja & Lämsä, Tero 2014. Nuorisotyö koulussa. Yhteisöllistä kasvatuskumppanuutta. Viitattu 6.7.2016. https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2014/12/humak_nuorisotyokoulussakorjattu.pdf.
- Isoherranen, Kaarina 2012. Moniammatillinen yhteistyö. 1. painos. Helsinki: WSOY.
- Kiilakoski, Tomi 2014. Pilareiden varassa. Kommenttipuheenvuoro – Nuorisotyön tulevaisuus. Viitattu 16.8.2016. http://s3.amazonaws.com/academia.edu.documents/35149217/nuorisotutkimus_2_2014_komenttipuheenvuoro_kiilakoski.pdf?AWSAccessKeyId=AKIAJ56TQJRTWSMTN-PEA&Expires=1471357957&Signature=G7KkWmc1FbZKJ8YYB2ds9BxaSxk%3D&response-content-disposition=inline%3B%20filename%3DPilarien_varassa_Komenttipuheenvuoro_n.pdf
- Kiilakoski, Tomi & Kinnunen, Viljami & Djupsund, Ronnie 2015. Miksi nuorisotyötä tehdään? Tietokirja nuorisotyön opetussuunnitelmasta. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 169. Viitattu 16.8.2016. file:///C:/Users/Eeva1/Downloads/Miksi_nuorisotyota_tehdaan_Tietokirja_nu.pdf
- Kolehmainen, Marjo & Lahtinen, Pauliina 2014. Nuorisotyötä koulussa. Yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen. Viitattu 6.7.2016. <https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2014/05/Nuorisotyota-koulussa-web.pdf>
- Kontio, Mari 2010. Moniammatillinen yhteistyö. Viitattu 24.7.2016. <http://www oulu.ouka.fi/seutu/tukeva/Moniammatillinen-julkaisu.pdf>
- Koskela, Seija 2013. Tarkastelussa moniammatillinen yhteistyö ja sen edellytykset. Viitattu 29.7.2016. <https://verkkolehdet.jamk.fi/elo/2013/03/28/tarkastelussa-moniammatillinen-yhteistyö-ja-sen-edellytykset/>
- Lapinlahden kunta 2016a. NuorisoFoorumi. Viitattu 28.8.2016. <http://www.lapinlahti.fi/fi/Tietoa-kunnasta/Organisaatio/Osastot/Sivistysosasto/Kulttuuri--ja-nuorisopalvelut/Nuorisotyö/NuorisoFoorumi>
- Lapinlahden kunta 2016b. Nuorten palvelut. Viitattu 10.5.2016. <http://www.lapinlahti.fi/fi/Tietoa-kunnasta/Organisaatio/Osastot/Sivistysosasto/Kulttuuri--ja-nuorisopalvelut/Nuorisotyö>
- Lahdenmäki, Päivi 2016. Haastattelu Lapinlahden 4H-yhdistyksen toiminnasta 15.5.2016. Lapinlahti.
- Lapinlahden seurakunta 2016a. Meidän seurakuntamme. Viitattu 23.6.2016. <http://www.lapinlahdenseurakunta.fi/meidan-seurakuntamme>

- Lapinlahden seurakunta 2016b. Tapahtumat, leirit ja ryhmät nuorille ja aikuisille. Viitattu 23.6.2016. <http://www.lapinlahdenseurakunta.fi/tapahtumat-leirit-ja-ryhmat-nuorille-ja-aikuisille>
- Lapinlahden helluntaiseurakunta 2016a. Nuortenpäivät. Viitattu 5.7.2016. <http://www.lapinlahdenhelluntaiseurakunta.fi/toiminta/nuorisotyö/nuortenpaivat>
- Lapinlahden helluntaiseurakunta 2016b. Ylä-Savon yhteiset nuortenillat. Viitattu 5.7.2016. http://www.lapinlahdenhelluntaiseurakunta.fi/toiminta/nuorisotyö/yla-savon_yhteiset_nuortenillat
- Lybeck, Tuija & Walldèn, Jaana 2011. Nuorisolain muutokset. Monialainen yhteistyö ja etsivä nuorisotyö. Teoksessa Kimmo Aaltonen (toim.) Nuorten hyvinvointi ja monialainen yhteistyö. Helsinki: Tietosanoma Oy, 25-58.
- Matin ja Liisan koulu 2014a. Historiaa. Viitattu 24.7.2016. http://vedos.matinjaliisankoulu.fi/wordpress/?page_id=13
- Matin ja Liisan koulu 2014b. Koulun säännöt. Viitattu 24.7.2016. http://vedos.matinjaliisankoulu.fi/wordpress/?page_id=803
- Matin ja Liisan koulu 2014c. Toiminta-ajatus. Viitattu 24.7.2016. http://vedos.matinjaliisankoulu.fi/wordpress/?page_id=8
- Nieminen, Juha 2010. Puuttuva lenkki – nuorisokasvatus tieteen kentässä, kasvatuksen teoriassa ja nuorisotyön kehityksenä. Teoksessa Elina Nivala & Mikko Saastamoinen (toim.) Nuorisokasvatuksen teoria – Perusteita ja puheenvuoroja. 2. uusittu painos. Nuorisotutkimusseura ry.:Helsinki, 30-63.
- Opetushallitus 2016a. Kunnan velvollisuudet. Viitattu 24.7.2016. http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/perusopetus/ruotsinkielinen_perusopetus-suomenkielisissa_kunnissa/kunnan_velvollisuudet
- Opetushallitus 2016b. Oppivelvollisuus ja koulupaikka. Viitattu 24.7.2016. http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/perusopetus/oppivelvollisuus_ja_koulupaikka
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2012. Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma 2012-2015. Viitattu 6.7.2016. <http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2012/liitteet/OKM06.pdf>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö 2016. Kuntien nuorisotyö. Viitattu 10.5.2016. http://www.minedu.fi/OPM/Nuoriso/nuorisotyoen_kohteet_ja_rahoitus/kuntien_nuorisotyoe/?lang=fi
- Suomen 4H-liitto 2016a. 4H-nuorisotyön perusteet. Viitattu 9.5.2016. <http://www.4h.fi/4h-jarjestona-2/jarjeston-toiminta/4h-nuorisotyon-perusteet/>
- Suomen 4H-liitto 2016b. Järjestön toiminta. Viitattu 5.5.2016. <http://www.4h.fi/4h-jarjestona-2/jarjeston-toiminta/>
- Suomen 4H-liitto 2016c. Meillä ja maailmalla. Viitattu 5.5.2016. <http://www.4h.fi/tekemista/maailmalle/>
- Suomen 4H-liitto 2016d. Organisaatio. Viitattu 5.5.2016. <http://www.4h.fi/4h-jarjestona-2/organisaatio/>
- Suomen evankelisluterilainen kirkko 2016a. Kristillisen toiminnan keskeisin periaate nousee Kultaisesta säännöstä. Viitattu 23.6.2016.

<http://evl.fi/EVLfi.nsf/Documents/BA5100719470EA29C22570590036EB8D?OpenDocument&lang=FI>

Suomen evankelisluterilainen kirkko 2016b. Luterilaisuus. Viitattu 23.6.2016.

<http://www.evli2.fi/sanasto/index.php/Luterilaisuus>

Suomen evankelisluterilainen kirkko 2016c. Mitä luterilaisuus on? Viitattu 23.6.2016.

<http://evl.fi/EVLfi.nsf/Documents/887B4B4391292965C22575DD002AA954?OpenDocument&lang=FI>

Suomen evankelisluterilainen kirkko 2016d. Oppi ja etiikka. Viitattu 23.6.2016.

<http://evl.fi/evlfi.nsf/Documents/DBA1F98474615242C225703C00413C39?openDocument&lang=FI>

Suomen kuntaliitto 2013. Selvitys: Kunnallisen nuorisotyön merkitys kasvanut. Viitattu 29.7.2016.

<http://www.kunnat.net/fi/Kuntaliitto/media/tiedotteet/2013/10/Sivut/kunnallisen-nuorisotyon-merkitys-kasvanut.aspx>

Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry. 2016. Nuorisotyö. Viitattu 23.6.2016.

<http://www.alli.fi/edunvalvonta/nuorisotyö/>

Uskonnot Suomessa 2007. Helluntailaisuus. Viitattu 5.7.2016.

<http://www.uskonnot.fi/uskonnot/view.php?religionId=28>

Vilkka, Hanna 2014. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi. Verkkojulkaisu. Viitattu 28.7.2016.

<http://hanna.vilkka.fi/wp-content/uploads/2014/02/Tutki-ja-mittaa.pdf>

LIITTEET

LIITE

Kysely koulunuokkarista

Koulunuokkari on Matin ja Liisan yläkoululle järjestetty nuorisotila, joka on avoinna torstaisin 12.15–15.00. Koulunuokkaria järjestetään yhteistyössä Lapinlahden kunnan nuorisotyön, 4H-yhdistyksen, helluntaiseurakunnan ja ev.lut seurakunnan kanssa.

Kyselyn tarkoituksena on saada tietoa siitä, miten koulunuokkaria voisi kehittää. Vastauksien tuloksia käytetään osana opinnäytetyötä, jonka tarkoituksena on kehittää koulunuokkaria nuorten toiveiden mukaan. Vastaukset ovat nimettömiä ja kyselystä saatua aineistoa käytetään luottamuksellisesti.

1. Oletko

- tyttö
- poika
- en halua vastata

2. Oletko kuullut koulunuokkari -toiminnasta?

- kyllä
- en

3. Kuinka monta kertaa olet käynyt koulunuokkarilla?

- En kertaakaan
- 1-4 kertaa
- 5-9 kertaa
- yli 10 kertaa

4. Kuinka viihtyisäksi koet tilan, jossa koulunuokkari sijaitsee?

1 ei lainkaan viihtyisä - 5 erittäin viihtyisä

1 2 3 4 5 en osaa sanoa

Viihtyvyys ○○○○○○ ○

5. Kuinka tilassa voisi parantaa viihtyvyyttä?

6. Millaisia asioita toivoisit koulunuokkarilla tehtävän?

7. Vapaa sana kehitysideoille
